သန်းစာပေ

ကုလသမဂ္ဂ နှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ
နှင့်
မဟာအင်အားကြီး
အမေရိကန်နိုင်ငံအကြောင်း

ဦးခင်မောင်သန်း
(ရွှေဆောင်)

မဟာအင်အားကြီးအမေရိကန်နိုင်ငံ နှင့်
ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိကောင်းစရာများ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ထုတ်ဝေသည့်ကာလ - ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ (၅၀၀)
၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးခင်မောင်သန်း၊ (၀၀၁၇၉)
သန်းစာပေ
အမှတ်(၆၃/ခ)၊ (၁) လမ်း၊ (၁၁) ရပ်ကွက်၊
တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

အတွင်းနှင့် မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ် - ဦးဇော်မင်းဝေ၊ (၀၀၆၂၂)
ဇော်ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်(၃၈၆)၊ အင်ကြင်းမြိုင်လမ်း၊
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

တန်ဖိုး - ၄၀၀၀ ကျပ်

မဟာအင်အားကြီးအမေရိကန်နိုင်ငံ နှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်းသိကောင်းစရာများ
ဦးခင်မောင်သန်း(ရွှေဆောင်စာတည်း) CIP - ၄၂၀
သန်းစာပေ၊ ၂၀၁၉။
၁၄၆ - စာ။ ၁၈ × ၁၀ စင်တီမီတာ။

ဖြန့်ချိရေး

မျက်ပွင့်စာပေ

အမှတ်(၂၃၅) ၃၇ လမ်း (အထက်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်။ ဖုန်း - ၀၉ ၄၄ ၃၀၀ ၂၉၆၅၊ ၀၉ ၄၄ ၃၀၀ ၅၈၈၂
e-mail : myatpwint.books@gmail.com

သန်းစာပေ

ကုလသမဂ္ဂ နှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ

နှင့်

မဟာအင်အားကြီး အမေရိကန်နိုင်ငံအကြောင်း

ဦးခင်မောင်သန်း
(ရွှေဆောင်)

အခန်း(၁)

စက်မှု(၂၀) နိုင်ငံ

စက်မှု (19) နိုင်ငံများ

၁။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံ (United States of America)

၂။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ(United Kingdom)

၃။ ကနေဒါနိုင်ငံ (Canada)

၄။ ဂျပန်နိုင်ငံ (Japan)

၅။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ (Frence)

၆။ ဂျာမနီနိုင်ငံ (Germany)

၇။ အီတလီနိုင်ငံ (Italy)

၈။ ရုရှားနိုင်ငံ (Russia)

၉။ အာဂျင်တီနားနိုင်ငံ (Argentina Republic)

၁၀။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ (Australia)

၁၁။ ဘရာဇီးနိုင်ငံ (Brazil)

၁၂။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ (People Republic of China)

၁၃။ အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ (Republic of India)

၁၄။ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား (Kingdon of Saudi Arabia)

၁၅။ မက္ကစီကို (Mexico)

၁၆။ တူရကီနိုင်ငံ (Republic of Turkey)

၁၇။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ (Republic of South Africa)

၁၈။ အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတနိုင်ငံ (Republic of Indonesia)

၁၉။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ (South Korea)

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံ
(United States of America) U.S.A

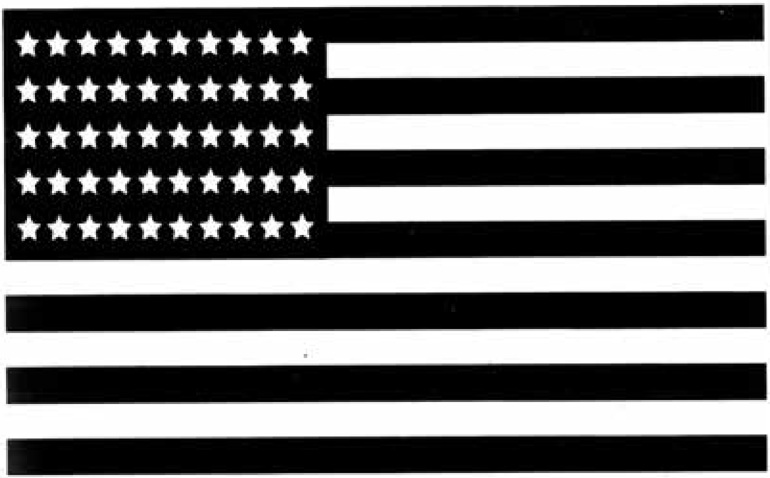

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံ
(United States of America)

နိုင်ငံအမည်	- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	- ဝါရှင်တန်ဒီစီ (Washington D.C)
တည်နေရာ	- မြောက်အမေရိကတိုက်၊ ကနေဒါနိုင်ငံနှင့် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံအကြားတွင် တည်ရှိသည်။
အကျယ်အဝန်း	- (၃,၆၇၈,၁၉၀) စတုရန်းမိုင် (၉,၅၂၆,၄၆၈) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- တောင်ဘက်တွင် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတို့ရှိသည်။
လူဦးရေ	- (၃၂၆,၆၅၅,၇၉၁) ယောက်
လူမျိုးစုများ	- လူဖြူလူမျိုးစုများ၊ လူမည်းလူမျိုးစုများ၊ အင်ဒီယန်၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံစုံမှ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ လူဖြူလူမည်းကပြားများ နေထိုင်ကြသည်။
အဓိကဘာသာစကား	- အင်္ဂလိပ် (ရုံးသုံး)၊ စပိန်၊ လက်တင်နှင့် အခြားဘာသာစကားများ ပြောဆိုကြသည်။

ဘာသာရေး - ခရစ်ယာန်ဘာသာ၊ မွတ်ဆလင်ဘာသာ၊ ဟိန္ဒူဘာသာ၊ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ဖြစ်ပြီး ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုအများစုကိုးကွယ်ကြသည်။

စာပေတတ်မြောက်မှု - (၉၉) ရာခိုင်နှုန်း

လူ့သက်တမ်း - ကျား (၇၇.၇) နှစ်၊ မ (၈၂.၂) နှစ်

သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး - အမေရိကန်ဒေါ်လာ

လူတစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ - အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၄၁,၈၀၀)
2018 (GDP) - 18.6 tril (စာရင်းအရ)

စစ်မှုထမ်းအင်အား - ၁၅၈၀၃၀၀ ယောက်

အဓိကစီးပွားရေး - စက်မှုပထမနိုင်ငံကြီးဖြစ်၍ စီးပွားရေး အကောင်းဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။

အုပ်ချုပ်ပုံစနစ် - နိုင်ငံသမ္မတကို ပြည်သူ့မဲဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော စနစ်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ - သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရမ့်
ဒုသမ္မတ မိုက်ပင့်(ခ်)

အမေရိကန်နိုင်ငံသမ္မတကြီးများ

သန်းတာဝေ

အမေရိကန်နိုင်ငံ သမ္မတကြီးများ

၁။ ဂျော့(ဂျ်) ဝါရှင်တန် (George Washingon)

(ပထမဆုံးသမ္မတ)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၇၈၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃၀) ရက်မှ

၁၇၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၃၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၂) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၇၄၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၄) ရက်

၂။ ဂျွန်အဒမ်(စ်) (John Adams)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၇၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၀၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၃၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၂) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၂၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် (၄) ရက်

၃။ သောမတ်ဂျက်ဖာဆင် (Thomas Jefferson)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၀၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၄၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၂၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၄) ရက်

၄။ ဂျိမ်းမက်ဒီဆင် (James Medision)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၅၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၆) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၃၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၈) ရက်

၅။ ဂျိမ်းမွန်းရိုး (James Monroe)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၅၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၈) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၃၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၄) ရက်

၆။ ဂျွန်ကွင်ဒီအဒမ် (John Quicy Adams)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၂၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၀၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၁၁) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၄၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၃) ရက်

၇။ အန်ဒရူး ဂျက်ဆင် (Andrew Jackson)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၂၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက် မှ

၁၈၃၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၆၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၆) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၄၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၈) ရက်

၈။ မာတင်ဗန်ဘူရင် (Martin Van Buren)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၃၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ
၁၈၄၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၈၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၅) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၆၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၄) ရက်

၉။ ဝီလျံ ဟင်နရီ ဟဲရီဆန်း (William Henry Herrison)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၄၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ
၁၈၄၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၇၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၄၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၄) ရက်

၁၀။ ဂျွန်တိုင်လာ (John Tyler)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၄၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၆) ရက်မှ
၁၈၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၉၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၉) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၆၂ ခုနှစ်၊ ဂျွန်လ (၁၈) ရက်

၁၁။ ဂျိမ်း(စ်)နောက်စ်ပုတ်ခ် (James Knox Polk)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ
၁၈၄၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၉၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၄၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၅) ရက်

၁၂။ ဇာချာရီတေလာ (Zachary Taylor)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၄၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၅၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၉) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၈၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၄) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၅၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၉) ရက်

၁၃။ မီးလတ်ဖီးလ်မိုး (Millard Fillmore)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၅၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၁၀) ရက်မှ

၁၈၅၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၀၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၇) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၇၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၈) ရက်

၁၄။ ဖရင်ကလင်းပီးယားစ် (Franklin Pierce)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၅၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၀၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၃) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၆၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၈) ရက်

၁၅။ ဂျိမ်းစ်ဘူခါနင် (James Buchanan)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၇၉၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၃) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁) ရက်

၁၆။ အေဘရာဟင်လင်ကွန်း (Abraham Lincoin)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ
၁၈၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၅) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၀၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၂) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၅) ရက်

၁၇။ အင်ဒရူးဂျွန်ဆင် (Andrew Johnson)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၅) ရက်မှ
၁၈၆၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၀၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၉) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၇၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၃၁) ရက်

၁၈။ ယူလစ်ဆက်စ်အက်စ်ဂရန့် (Ulysses S.Grant)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၆၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ
၁၈၇၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၇) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၈၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၃) ရက်

၁၉။ ရသာဖို့ဒ် ဘီချက် ဟေးစ် (Rutherfor Birchard Hayes)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၇၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ
၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၄) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၉၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၇) ရက်

၂၀။ ဂျိမ်းစ် အဘာန်ရန် ဂါဖီးလ်ဒ် (James Abram Garfield)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၉) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၃၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၉) ရက်

၂၁။ ချက်စတာ အလန်း အာသာ (Chester Alan Arthur)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၀) ရက်မှ

၁၈၈၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၂၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၅) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၈၈၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၈) ရက်

၂၂။ ဂရိုဗာ ကလီဗီလန် (Grover Cleveland)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၈၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၈၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၃၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၈) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၀၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၄) ရက်

၂၃။ ဘင်ဂျမင် ဟယ်ရစ်ဆင် (Benjamin Harrison)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၈၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၉၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၃၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂၀) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၀၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၃) ရက်

၂၄။ ဂရိုဗာ ကလီဗီလန် (Grover Cleveland) (ဒုတိယအကြိမ်)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၉၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၈၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၃၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၈) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၀၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၄) ရက်

၂၅။ ဝီလျံ မက္ကင်လေ (William Mckinely)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၈၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၉၀၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၄၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ (၂၃) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၄) ရက်

၂၆။ သီအိုဒို ရုစဗဲ့ (Theodore Roosevelt)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာခ (၁၄) ရက်မှ

၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၅၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၇) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်

၂၇။ ဝီလျံ ဟောင်းဝပ်ဒ် တပ်ဖ် (William Howard Taft)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၉၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၅၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၅) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၃၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၈) ရက်

၂၈။ ဝူဒရို ဝီလ်ဆင် (Woodrow Wilson)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၅၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၇) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၃) ရက်

၂၉။ ဝါရင် ဂါမားလီးယက်လ် ဟားဒင်း (Warren Gamaliel Harding)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂) ရက်

၃၀။ ကယ်လ်ဗင် ကူးလစ်ဂျ် (Calvin Coolidge)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၉၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၇၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၄) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၅) ရက်

၃၁။ ဟားဘတ် ကလပ်ခ် ဟူးဗား (Harbet Clark Hoover)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ

၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၇၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် (၁၀) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၀) ရက်

၃၂။ ဖရန်ကလင် ဒီလာနို ရူစဗဲ့ (Franklin Delano Roosevelt)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၄) ရက်မှ
၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၂) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၈၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၃၀) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၂) ရက်

၃၃။ ဟယ်ရီ အက်စ် ထရူးမင်း (Harry S.Truman)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၂) ရက်မှ
၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၈၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၈) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၆) ရက်

၃၄။ ဒွိုက် ဒေးဗစ် အိုက်စင်ဟောင်ဝါ (Dwight Dvid Elsenhower)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်မှ
၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၈၉၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၄) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၈) ရက်

၃၅။ ဂျွန် ဖစ်ဇ်ဂျရယ် ကနေဒီ (John Fitzgeral Kennedy)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ
၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၉) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၂) ရက်

၃၆။ လင်ဒန်း ဘိန်းစ် ဂျွန်ဆင် (Lyndon Baines Johnson)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၂) ရက်မှ

၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၀၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂၇) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၂) ရက်

၃၇။ ရစ်ချက် မီးလ်ဟူစ် နစ်ဆင် (Richard Mihous Nixon)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၉) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၉) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၂) ရက်

၃၈။ ဂျရတ် ရူဒေါ့ ဖို့ဒ် (Gerald Rudolph Ford)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၉) ရက်မှ

၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၁၄) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၆) ရက်

၃၉။ ဂျိမ်း အားလ် ကာတာ (James Earl (Jmmy) Carter)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၂၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁) ရက်

၄၀။ ရော်နယ် ဝီလ်ဆင် ရီဂန် (Ronald Wilson Regan)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၁၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၆) ရက်

သေဆုံးသည့်နေ့ - ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၅) ရက်

၄၁။ ဂျော့ရှ်ဟားဘတ် ဝေါလ်ကာ ဘုရ်ှ (George Herbert Walker Bush)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၂) ရက်

၄၂။ ဂျာဖာဆန် ဘီ ကလင်တန် (Wm. Jefferson (Bill) Clinton)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ (၁၉) ရက်

၄၃။ ဂျော့ရှ် ဝေါ့လ်ကာ ဘုရ်ှ (George Walker Bush)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၆) ရက်

၄၄။ ဘားရတ် ဟူစိန် အိုဘားမား (Barack Hussein Obama)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်ထိ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၄) ရက်

၄၅။ ဒေါ်နယ် ဂျွန် ထရမ့် (Donald John Turmp)

တာဝန်ထမ်းကာလ - ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်မှ

ယခုလက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ

မွေးသက္ကရာဇ် - ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၄) ရက်

ယူနိုက်တက်ကင်းဒန်း (အင်္ဂလန်နိုင်ငံ) (ဗြိတိန်နိုင်ငံ)
(United Kingdom) U.K

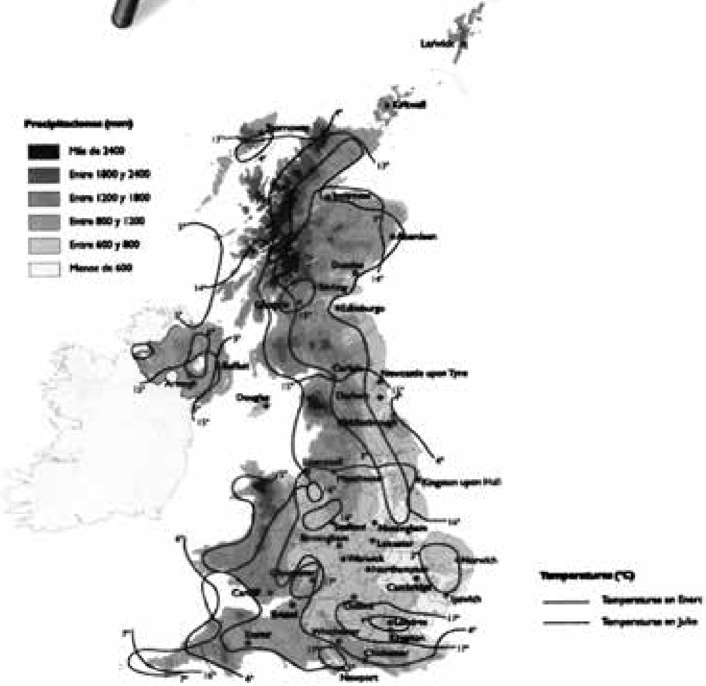

ဗြိတိန်နိုင်ငံ
(United Kingdom)

နိုင်ငံအမည်	- ဗြိတိန်နိုင်ငံ (United Kingdom)
မြို့တော်	- လန်ဒန်မြို့ (London)
တည်နေရာ	- မြောက်ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်တွင် အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အရှေ့ဘက်တွင် မြောက်ပိုင်းပင်လယ်၊ တောင်ဘက်တွင် အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားတို့တည်ရှိသည်။
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- အရှေ့ဘက်တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် အိုင်ယာလန်နိုင်ငံ၊ ကျန်အပိုင်းများကို အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာက ဝန်းရံထားသည်။
လူဦးရေ	- (၆၄,၇၆၉,၄၅၂) ယောက်
အဓိကဘာသာစကား	- အင်္ဂလိပ်၊ ဝေလ၊ စကော့တလန်
ဘာသာရေး	- ခရစ်ယာန်(၇၁.၆)%၊ မွတ်ဆလင်(၂.၇)% ဟိန္ဒူ (၁)%၊ အခြားဘာသာများ (၂၃) % ခန့် ရှိသည်။
စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၉)% စာတတ်မြောက်ကြသည်။

လူသက်တမ်း - (၇၈.၅၄) နှစ်

သုံးစွဲငွေကြေး - ပေါင်စတာလင် (Pound Starling)

လူတစ်ဦးချင်း တစ်နှစ်ဝင်ငွေ - အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၄၂,၅၀၀)

(GTP - 2.8 tril)

စစ်မှုထမ်းအင်အား - (၁၇၅,၇၀၀) ယောက်

အဓိကစီးပွားရေး - စက်မှုနိုင်ငံကြီးဖြစ်၍ စက်မှုထုတ်ကုန်အမျိုးမျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ဘက်ပေါင်းစုံအောင်မြင်သည်။

အုပ်ချုပ်ပုံစနစ် - စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်သည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ - ဘုရင်မ - ဒုတိယမြောက် အယ်လီဇဘက်

(Queen Elizabth - II)

ဝန်ကြီးချုပ် - ထရီဆာမေ

(Theresar May)

ကနေဒါနိုင်ငံ (Canada)

ကနေဒါနိုင်ငံ
(Canada)

နိုင်ငံအမည်	- ကနေဒါနိုင်ငံ
မြို့တော်	- အော့တာဝါ (Ottawa)
တည်နေရာ	- မြောက်အမေရိကဒေသ
အကျယ်အဝန်း	- (၃,၈၅၁,၁၀၃) စတုရန်းမိုင် (၉,၉၈၄,၆၇၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- အရှေ့ဘက်တွင် ဂရန်းလန်းကျွန်း၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် မြောက်အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အနောက်မြောက်နှင့် တောင်ဘက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ မြောက်ဘက်တွင် အာတိတ်သမုဒ္ဒရာ
လူဦးရေ	- (၃၅,၆၂၃,၆၈၀) ယောက်
ဘာသာစကား	- အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်
ဘာသာရေး	- ခရစ်ယာန်အများစုဖြစ်သော ရိုမန်ကက်သလစ် (၄၂.၆)%၊ ပရိုတက်စတင့် (၂၃.၃)%၊ မွတ်ဆလင် (၁.၉)%

ဂျပန်နိုင်ငံ (Japan)

စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၉) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- ကျား (၇၉) နှစ် - မ (၈၄) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ကနေဒါဒေါ်လာ (1US$ = 1.12 KD)
လူတစ်ဦးချင်း တစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၆,၂၀၀
	GDP - (1.7 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၆၅,၇၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- စက်မှုနိုင်ငံဖြစ်ပြီး စက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်သည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်သည်။
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဒုတိယမြောက် အက်လီဇဘတ် ဘုရင်မကြီး (Queen Elizabth-II)
	ဘုရင်ခံချုပ် မစ္စတာဒေးဗစ်ဂျွန်စတန် (Mr.David John Stan)
	ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာဂျက်စတင် ထရူးဒိုး (Mr.Justin Trudeou)

ဂျပန်နိုင်ငံ
(Japan)

နိုင်ငံအမည် - ဂျပန်နိုင်ငံ

မြို့တော် - တိုကျို (Tokyo)

တည်နေရာ - အာရှအရှေ့ပိုင်းကျွန်းစုဒေသ

အကျယ်အဝန်း - (၁၄၅,၉၂၇) စတုရန်းမိုင်
(၃၇၇,၉၅၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ - ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာပိုင်းရံထား၍ မြောက်ဘက်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံတို့ရှိသည်။

လူဦးရေ - (၁၂၆,၄၅၁,၃၉၈) ယောက်

ဘာသာစကား - ဂျပန်၊ အင်္ဂလိပ်

ဘာသာရေး - ရှင်တိုနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ (၈၄)%၊ အခြားဘာသာ (၁၆)%

စာပေတတ်မြောက်မှု - (၉၉) ရာခိုင်နှုန်း

လူ့သက်တမ်း - ကျား (၈၁) နှစ် - မ (၈၈) နှစ်

သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး - ယမ်း (Yen)

ပြင်သစ်နိုင်ငံ (Frence)

လူတစ်ဦးချင်း တစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃၁,၅၀၀) GDP (4.9 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၂၃,၀၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများအောင်မြင်သည်။ နည်းပညာတွင် ဦးဆောင်နိုင်သည်။ စက်ယန္တရားနှင့် ယာဉ်အမျိုးမျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဂါဝွမ်း၊ ပိုး စသည့် အထည်အလိပ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရေထွက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဖြစ်ထွန်းသည်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အဖြစ် ဆန်စပါး၊ ဘာလီ၊ အာလူး၊ ဂျုံ ဆေးရွက်ကြီးတို့အပြင် အခြားသီးနှံများစိုက်ပျိုးကြသည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ်ဖြင့်အုပ်ချုပ်သည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- ဘုရင် - အကီဟီတို (Akihito)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် - မစ္စတာရှင်ဇိုအာဘေး (Mr.Shi Zo Abe)

ပြင်သစ်နိုင်ငံ
(Frence)

နိုင်ငံအမည် - ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံ

မြို့တော် - ပဲရစ် (Paris)

တည်နေရာ - အနောက်ဥရောပဒေသ

အကျယ်အဝန်း - (၂၁၀,၀၂၆) စတုရန်းမိုင်

(၁၄၃,၉၆၅) စတုရန်းကီလိုမီတာ

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ - အရှေ့ဘက်တွင် အီတလီနိုင်ငံ၊ ဆွစ်ဇလန်နိုင်ငံနှင့် ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ တောင်ဘက်တွင် စပိန်နိုင်ငံ၊ အင်ဒိုရာနိုင်ငံနှင့် မိုနာကိုနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ ဘယ်ဂျီယံနိုင်ငံနှင့် လူတင်ဘက်နိုင်ငံတို့ရှိသည်။

လူဦးရေ - ၆၇,၁၀၆,၁၆၁ ယောက်

ဘာသာစကား - ပြင်သစ်

ဘာသာရေး - ရိုမန်ကာတ်သလစ် (၈၃.၈၈)%၊ ပရိုတက်စတင့် (၁)%၊ မွတ်ဆလင် (၅.၁၀)%၊ ဂျူး (၁)%၊ အခြားဘာသာ (၄)%

ဂျာမနီနိုင်ငံ (Germany)

စာပေတတ်မြောက်မှု	-	(၉၉) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-	ကျား (၇၉) နှစ် - မ (၈၅) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-	ယူရို (1US$ = 0.79 Euro)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-	အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၄၂,၄၀၀)
		GDP (2.7 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	-	(၃၅၂,၈၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	-	စိုက်ပျိုးရေးကို ဦးစားပေးသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ ထုတ်ကုန်အဖြစ် တင်ပို့နိုင်သည်။ စက်မှုနိုင်ငံဖြစ်၍စက်မှုထုတ်ကုန်အမျိုးမျိုးကိုလည်း ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	-	သမ္မတ အီမာနူရယ်(မက်ကရွန်) (Emmanuel Macron)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	-	ဝန်ကြီးချုပ် အီဒိုရပ်ဖိလစ် (Edouard Philippe)

ဂျာမနီနိုင်ငံ
(Germany)

နိုင်ငံအမည်	-ဂျာမနီပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ဘာလင် (Berlin)
တည်နေရာ	-ဥရောပအလယ်ပိုင်းဒေသ
အကျယ်အဝန်း	-(၁၃၇,၈၇၉) စတုရန်းမိုင် (၃၅၇,၁၀၄) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-အရှေ့ဘက်တွင် ချက်သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ပိုလန်နိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံ၊ လူဇင်ဘက်နိုင်ငံ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံနှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံနှင့် ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံတို့ရှိသည်။
လူဦးရေ	-၈၀,၅၉၄,၀၁၇ ယောက်
ဘာသာစကား	-ဂျာမန်
ဘာသာရေး	-ခရစ်ယာန်အများဖြစ်သော ပရိုတက်စတင့် (၃၄)%၊ ရိုမန်ကတ်သလစ် (၃၄)%၊ မွတ်ဆလင် (၃.၇)%၊ အခြားဘာသာ (၂၈)%

အီတလီနိုင်ငံ (Italy)

တစ်ပေတတ်မြောက်မှု	-	(၉၉) ရာခိုင်နှုန်း
လူသက်တမ်း	-	(၇၈.၈၂) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-	ယူရို (1US$ = 0.7912 Euro)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-	အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃၀,၄၀၀) GDP (37.3 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	-	(၂၅၀,၆၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	-	စက်မှုလုပ်ငန်းများကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သည်။ စက်မှုထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းဖြင့် အောင်မြင်သည်။ သံမဏိနှင့် ကျောက်မီးသွေးများ ထွက်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလည်း ရှိသည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	-	သမ္မတ ဖရန့်ဝေါ်လ်တာစတိန်မီယာ (Frank Walter Steinmeier)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	-	ဝန်ကြီးချုပ် အိန်ဂျယ်လာမာကယ် (Angela Merkel)

အီတလီနိုင်ငံ
(Italy)

နိုင်ငံအမည်	-အီတလီသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ရောမ (Roma)
တည်နေရာ	-ဥရောပတောင်ပိုင်းဒေသ
အကျယ်အဝန်း	-(၁၁၆,၃၄၆) စတုရန်းမိုင် (၃၀၁,၃၃၆) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-အရှေ့နှင့်တောင်ဘက်တွင် မြေထဲပင်လယ်၊ အနောက်ဘက်တွင်ပြင်သစ်နိုင်ငံနှင့် မိုနာကို နိုင်ငံ၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဆာလိုဗေး နီးယားနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံနှင့် ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊
လူဦးရေ	-(၆၂,၁၃၇,၈၀၂) ယောက်
ဘာသာစကား	-အီတလီ
ဘာသာရေး	-ရိုမန်ကက်သလစ်
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၉၈.၆) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၇၉.၆) နှစ် - မ (၈၅.၁) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-ယူရို (1US$ = 0.7912 Euro)

ရုရှားနိုင်ငံ (Russia)

တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-	အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃၆,၃၀၀) GDP - 2.2 tril
စစ်မှုထမ်းအင်အား	-	(၂၉၃,၃၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	-	ရှောက်၊ သံပုရာ၊ လိမ္မော်စသော သစ်သီးများကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် အများဆုံးတင်ပို့ရောင်းချသောနိုင်ငံများအနက် တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အခြား ပြည်ပပို့ကုန်များမှာ စက်ပစ္စည်းများ၊ အထည်အလိပ်၊ ဝိုင်နှင့် အရက်၊ ဆေးဝါးစသည်တို့ဖြစ်သည်။ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများလည်းရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်း၊ စက်မှုကုန်သွယ်တွင် (၃၀) ရာခိုင်နှုန်း၊ ဝန်ဆောင်မှုအစိုးရအမှုထမ်းတွင် (၄၉) ရာခိုင်နှုန်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	-	သမ္မတ ဆာဂျီယိုမက်ထရီလာ (Sergio Mattarella)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	-	ဝန်ကြီးချုပ် ပါအိုလို ဂျန်တီလိုနီ (Paolo Gentiloni)

ရုရှားနိုင်ငံ
(Russia)

နိုင်ငံအမည်	-ရုရှားပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-မော်စကို (Moscow)
တည်နေရာ	-ဥရောပအရှေ့ပိုင်းဒေသ
အကျယ်အဝန်း	-(၆,၆၀၁,၇၀၀) စတုရန်းမိုင် (၁၇,၀၉၈,၃၀၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-တောင်ဘက်တွင် ကာဇက်စတန်နိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံနှင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် ဖင်လန်နိုင်ငံ၊ အက်စ်တိုးနီးယားနိုင်ငံ၊ လတ်ဗီးယားနိုင်ငံ၊ ဘယ်လာရုစ်နိုင်ငံနှင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ မြောက်ဘက်တွင် အာတိတ်သမုဒ္ဒရာတို့ရှိသည်။
လူဦးရေ	-(၁၄၂,၂၅၇,၅၁၉) ယောက်
ဘာသာစကား	-ရုရှား
ဘာသာရေး	-ရုရှားအော်သိုဒေါ့ (၁၅-၂၀)%၊ မွတ်ဆလင် (၁၀-၁၅)%၊ ခရစ်ယာန် (၂)%

အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ (Argentina Republic)

စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၉.၆) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- ကျား (၆၅.၃) နှစ် - မ (၇၇.၁) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ရူဘယ် (1US$ = 2702)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၂၆,၀၀၀)
	GDP - (3.8 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၁,၀၂၇,၀၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- ကောက်စပါး၊ ဝါဂွမ်း၊ အာလူး၊ ကြံ၊ နေကြာတို့မှာ အဓိကဖြစ်သည်။ သံရိုင်း၊ လောင်စာဆီ၊ ရွှေ၊ ကြေးနီ၊ သံ၊ သတ္တု၊ ခဲ စသည့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိသည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ရွှေလုပ်ငန်းသည် ဒုတိယ အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို အာတိတ်သမုဒ္ဒရာမှ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ အထိ လုပ်ဆောင်သည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင် (Valctimir Putin)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် ဒီမီထရီ မက်ဗီဒက် (Dmitry Medvedev)

အာဂျင်တီနားနိုင်ငံ
(Argentina Republic)

နိုင်ငံအမည်	-အာဂျင်တီးနားသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ဗျူးနိုအေရီ (Buenos Aires)
တည်နေရာ	-တောင်အမေရိကတိုက် ချီလီနိုင်ငံ၊ ဘိုလီးဗီး
အကျယ်အဝန်း	-(၁,၀၇၃,၅၁၈) စတုရန်းမိုင် (၂,၇၈၀,၄၀၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-ယားနိုင်ငံ၊ ဘရာဇီးနိုင်ငံနှင့် ဥရုဂွေးနိုင်ငံတို့ အကြားတွင် တည်ရှိသည်။
လူဦးရေ	-(၄၄,၂၉၃,၂၉၃) ယောက်
ဘာသာစကား	-စပိန် (ရုံးသုံး)၊ အီတလီ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်ဘာသာစကားများ ပြောဆိုသည်။
ဘာသာရေး	-ရိုမန်ကတ်သလစ် (၉၂)%၊ ပရိုတက်စတင့် (၂)% နှင့် အခြားဘာသာ (၆)% ကိုးကွယ် ကြသည်။
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၉၈.၁) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၇၄.၂) နှစ် - မ (၈၀.၆) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-ပီဆို (Peso) (1US$ = 17.21 Peso)

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ (Australia)

တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၂၀,၂၀၀) 2018 GDP - US$ (879.4) ဘီလီလျံ
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၇၄,၂၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်း၊ မော်တော်ကားထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ချည်ထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းများ။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆီနေကြာ၊ သံပုရာ၊ ပဲပတ်၊ စပျစ်၊ ပြောင်းဖူးနှင့် ဆေးရွက်ကြီးများ။ **သဘာဝထွက်ကုန်များ** - ခဲ၊ သွပ်၊ သံဖြူ၊ ကြေး၊ သံ၊ ရေနံနှင့် ယူရေနီယံတို့ဖြစ်သည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ မာယူနီစီတို မာကရီ (Maunicio Macri)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- သမ္မတ မာယူနီစီတို မာကရီ (Maunicio Macri)

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ
(Australia)

နိုင်ငံအမည် -ဩစတြေးလျနိုင်ငံ

မြို့တော် -ကင်ဘာရာ (Canberra)

တည်နေရာ -အရှေ့တောင်အာရှတွင်ပါဝင်၍ အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာ၊ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာများ ဝန်းရံလျက်ရှိသည်။

အကျယ်အဝန်း -(၂,၉၈၈,၉၀၂) စတုရန်းမိုင် (၇,၇၄၁,၂၂၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ -အင်ဒိုနီးရှား၊ ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ ဆောလမွန်၊ ဖီဂျီနှင့် နယူးဇီလန်တို့ဖြစ်သည်။

လူဦးရေ -(၂၃,၂၃၂,၄၁၃) ယောက်

ဘာသာစကား -အင်္ဂလိပ် (ရုံးသုံး)၊ တရုတ်၊ အီတာလျံ၊ အာရပ်၊ ဂရိနှင့် ဗီယက်နမ်စကားများ ပြောဆိုကြသည်။

ဘာသာရေး -ခရစ်ယာန်အများစုဖြစ်သော ပရိုတက်စတင့် (၃၀.၁)%၊ ကာသိုလိတ် (၂၅.၃)%၊ မွတ်ဆလင် (၂.၂)%၊ ဘာသာမဲ့ (၂၂.၃)%

ဘရာဇီးနိုင်ငံ(Brazil)

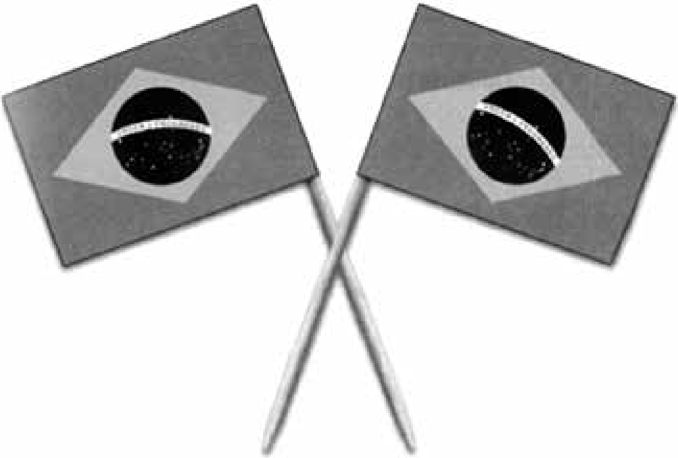

စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၉) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- ကျား (၇၉.၈)နှစ် - မ (၈၄.၉)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ဩစတြေးလျဒေါ်လာ (1US$ = 1.25)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၄၈,၀၀၀) 2018 GDP - US$ (1.2 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၅၇,၀၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဓာတုပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ခြင်း။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဂျုံ၊ ဘာလီ၊ ကြံ စသည်တို့ဖြစ်သည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်သည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- အဲလိဇဘတ်ဘုရင်မ
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- မလ်ကွန်တန်ဘူးလ် (Micon Turnbull)

ဘရာဇီးနိုင်ငံ
(Brazil)

နိုင်ငံအမည် -ဖက်ဒရယ်သမ္မတ ဘရာဇီးနိုင်ငံ

မြို့တော် -ဘရက်ဆဲလ် (Brasilia)

တည်နေရာ -တောင်အမေရိကတိုက်တွင် တည်ရှိ၍ ကိုလံဘီယာ၊ ပီရူး၊ ဘိုလီဗီးယားနှင့် ပါရာဂွေးနိုင်ငံတို့ ဝန်းရံတည်ရှိသည်။

အကျယ်အဝန်း -(၃,၂၈၇,၉၅၇) စတုရန်းမိုင် (၈,၅၁၅,၇၀၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ -အနောက်ဘက်တွင် ကိုလံဘီယာ၊ ပီရူး၊ ဘိုလီးဗီးယား၊ ပါရာဂွေးနိုင်ငံများတည်ရှိ၍ တောင်ဘက်တွင် အာဂျင်တီးနား၊ ဉရုဂွေးနိုင်ငံများတည်ရှိသည်။

လူဦးရေ -(၂၀၇,၃၅၃,၃၉၁) ယောက်

ဘာသာစကား -ပေါ်တူဂီ (ရုံးသုံး)

စာပေတတ်မြောက်မှု -(၉၂.၆) ရာခိုင်နှုန်း

လူ့သက်တမ်း -ကျား (၇၉.၈) နှစ် - မ (၈၄.၉) နှစ်

သုံးစွဲငွေကြေး -ရီရဲ (Real) (1US$ = 3.14 BRL)

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
(People Republic of China)

တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၄,၈၀၀) 2018 GDP - US$ (31.1 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၃၃၄,၅၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - ချည်မျှင်နှင့်အထည်လုပ်ငန်း၊ ဖိနပ်လုပ်ငန်း၊ ကော်ဖီမှုန့်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ကော်ဖီ၊ ပဲပုတ်၊ ဂျုံ၊ ဆန်စပါးနှင့် ပြောင်းဖူး တို့ဖြစ်သည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- မိုက်ကယ်လ်တီးမား (Michel Temer)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- မိုက်ကယ်လ်တီးမား (MIchel Temer)

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
(People Republic of China)

နိုင်ငံအမည်	-တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ဘေဂျင်း (Beijing)
တည်နေရာ	-အာရှအရှေ့ပိုင်းတွင်တည်ရှိ၍ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ၊ ရုရှားနိုင်ငံ၊ နီပေါနိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ ဝန်းရံလျက်ရှိသည်။
အကျယ်အဝန်း	-(၃,၆၀၀,၉၄၇) စတုရန်းမိုင် (၉,၅၉၆,၉၆၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-မြောက်ဘက်တွင် မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ၊ အရှေ့မြောက်တွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် အနောက်မြောက်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် ကာဇစ်စတန်၊ တောင်ဘက်တွင် အိန္ဒိယ၊ နီပေါ၊ ဘူတန်၊ မြန်မာ၊ လာအိုနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့ရှိသည်။
လူဦးရေ	-(၁,၃၇၉,၃၀၂,၇၇၁) ယောက်
ဘာသာစကား	-မန်ဒရင်းတရုတ်ဘာသာ (ရိုးသုံး)၊ ကန်တုံနှင့် ရှန်ဟဲတရုတ်စကားများ အသုံးပြုသည်။

အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ (Republic of India)

ဘာသာရေး	- ရိုးရာနတ်ကိုးကွယ်သူ (၂၁.၉)%၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ (၁၈.၂)%၊ ခရစ်ယာန် (၅.၁)%
စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၆.၄) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- ကျား (၇၃.၇)နှစ် - မ (၇၈)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ယွမ် (CNY) (1US$ = 5.65 CNY)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၄,၆၀၀) GDP - US$ (21.1 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၂,၁၈၃,၀၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၊ စက်ပစ္စည်း၊ မော်တော်ကားနှင့် ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်း။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆန်စပါး၊ ဂျုံ၊ အာလူး၊ ပြောင်းဖူးနှင့် ဆေးရွက်ကြီးများ စိုက်ပျိုးသည်၊
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	-ကွန်မြူနစ်စနစ်
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ရှီကျင်းပင်
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် လီကျန်အင်း

အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ
(Republic of India)

နိုင်ငံအမည်	-အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-နယူးဒေလီ (New Delhi)
တည်နေရာ	-အာရှတိုက် အိန္ဒိယကျွန်းဆွယ်တွင် တည်ရှိသည်။
အကျယ်အဝန်း	-(၁,၂၆၉,၂၁၉) စတုရန်းမိုင် (၃,၂၆၇,၂၆၃) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-အနောက်ဘက်တွင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်၊ နီပေါ၊ ဘူတန်နိုင်ငံနှင့် ဟိမဝန္တာတောင်တန်း၊ အရှေ့ဘက်တွင် မြန်မာနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာတို့ တည်ရှိသည်။
လူဦးရေ	-(၁,၂၈၁,၉၃၅,၉၁၁) ယောက်
ဘာသာစကား	-အများအားဖြင့် ဟိန္ဒူဘာသာစကားကို ပြောဆိုကြသည်။
စာတတ်မြောက်မှု	-ဟိန္ဒူ (၇၉.၈)%၊ မွတ်ဆလင် (၁၃.၂)% ဗုဒ္ဓဘာသာ ၁ % ရှိကြသည်။

ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား
(Kingdon of Saudi Arabia)

စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၇၂.၂) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- ကျား (၆၇.၆) နှစ် - မ (၇၀.၁) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ရူပီး (INR) 1US$ = 6.85 INR
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၆,၇၀၀)
	GDP - (8.7 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၁,၃၉၅,၁၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရေနံ၊ ဆေးဝါးများနှင့် ကွန်ပျူတာဆော့ဖ်ဝဲလ်များ။
	အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ - ဆန်စပါး၊ ဂျုံ၊ ဆီထွက်သီးနှံ၊ ဂါ၊ ဂုံလျှော်၊ လက်ဖက်တို့ကို စိုက်ပျိုးသည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ရန်နတ်ကိုဗင်း
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် နာရန်ဒရာမိုဒီ

ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား
(Kingdon of Saudi Arabia)

နိုင်ငံအမည်	-ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ရီရဒ်
တည်နေရာ	-အာရှတိုက် အရှေ့အလယ်ပိုင်း
အကျယ်အဝန်း	-(၈၃၀,၀၀၀) စတုရန်းမိုင် (၂,၁၄၉,၆၉၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-ကူဝိတ်၊ အီရတ်၊ ဂျော်ဒန်၊ ရီမင်၊ အိုမန်၊ UAE နှင့် ကာတာနိုင်ငံများ
လူဦးရေ	-(၂၈,၅၇၁,၇၇၀) ယောက်
ဘာသာရေး	-နိုင်ငံသားအားလုံးဆွန်နီမွတ်ဆလင် (၉၀)% ရှီရိုက်မွတ်ဆလင် (၁၀)%
ဘာသာစကား	-အာရပ်ဘာသာစကား (ရုံးသုံး)
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၉၄.၈) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၇၃.၄)နှစ် - မ (၇၇.၇)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-ရီရယ် (Riyal) (1US$ = 3.75 Riyal)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅၄,၁၀၀) GDP - US$ (1.7 tril)

မက္ကဆီကို (Mexico)

စစ်မှုထမ်းအင်အား - (၂၂၇,၀၀၀) ယောက်

အဓိကစီးပွားရေး - **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - ရေနံ။

အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ - ဂျုံ၊ ဘာလီ၊

ချေမ်းချဉ်၊ စွန်ပလွန်သီး။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ - ဘုရင် ဆော်လမွန် ဘင်အဗ္ဗဒူအာဇစ်

အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ - ဘုရင် ဆော်လမွန် ဘင်အဗ္ဗဒူအာဇစ်

မက္ကစီကို
(Mexico)

နိုင်ငံအမည်	-မက္ကစီကို
မြို့တော်	-မက္ကစီကိုစီးတီး
တည်နေရာ	-မြောက်အမေရိကတောင်ပိုင်း
အကျယ်အဝန်း	-(၇၆၀,၅၆၁) စတုရန်းမိုင် (၁,၉၄၃,၉၄၅) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဂွာတီမာလာနိုင်ငံ
လူဦးရေ	-(၁၂၄,၅၇၄,၇၉၅) ယောက်
ဘာသာရေး	-ရိုမန်ကာတ်သလစ် (၈၂.၇)%၊ ဘာသာမဲ့ (၄.၇)%
ဘာသာစကား	-စပိန်ဘာသာ (ရုံးသုံး)
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၉၄.၅) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၇၃.၃)နှစ် - မ (၇၉)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-ပီဆို (Peso) (1US$ = 17.80 Peso)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၈,၉၀၀) GDP - US$ 2.3 tril
စစ်မှုထမ်းအင်အား	-(၂၇၇,၁၅၀) ယောက်

တူရကီနိုင်ငံ (Republic of Turkey)

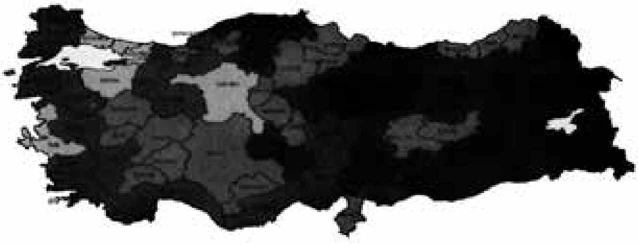

အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - အစားအသောက်နှင့် အရက်ချက်လုပ်ငန်း၊ ရေနံနှင့် သတ္တုလုပ်ငန်းများ။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ပြောင်းဖူး၊ ဂျုံ၊ ပဲပုတ်၊ ဆန်၊ ဂါဝွမ်းနှင့် ဆေးရွက်ကြီး။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ဖက်ဒရယ်သမ္မတနိုင်ငံ
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ အန်ရီကွဲပီနာနီတို
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- သမ္မတ အန်ရီကွဲပီနာနီတို

တူရကီနိုင်ငံ
(Republic of Turkey)

နိုင်ငံအမည်	-တူရကီ
မြို့တော်	-အန်ကာရာ (Ankara)
တည်နေရာ	-အာရှမိုင်းနားကျွန်းဆွယ်
အကျယ်အဝန်း	-(၃၀၂,၅၃၅) စတုရန်းမိုင် (၇၈၃,၅၆၂) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-ဂရိ၊ ဘူဂေးရီးယား၊ ဂျော်ဂျီယာ၊ အာမေးနီးယား၊ အီရန်၊ အီရတ်နှင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံ။
လူဦးရေ	-(၈၀,၈၄၅,၂၁၅) ယောက်
ဘာသာရေး	-ဆွန်နီမွတ်ဆလင် (၉၉.၈)% ရှိသည်။
ဘာသာစကား	-တာကစ်ရှ်ဘာသာစကား (ရုံးသုံး)
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၉၅.၇) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၇၂.၇)နှစ် - မ (၇၇.၅)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-လီယာ (Lira) (1US$ = 3.43 Lira)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၂၁,၁၀၀) GDP - US$ 1.7 tril
စစ်မှုထမ်းအင်အား	-(၃၅၅,၂၀၀) ယောက်

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
(Republic of South Africa)

အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - ချည်မျှင်နှင့်အထည်၊ စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရေနံနှင့် သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများ။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆေးရွက်ကြီး၊ ဂါဝွမ်းနှင့် ကြံ
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် ဘီနာလီရေဒီယင်
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် ဘီနာလီရေဒီယင်

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
(Republic of South Africa)

နိုင်ငံအမည်	-တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ပရီတိုးရီးယား (Pretoria)
တည်နေရာ	-အာဖရိကတိုက်၏တောင်ပိုင်း
အကျယ်အဝန်း	-(၄၇၀,၆၉၃) စတုရန်းမိုင် (၁,၂၁၉,၀၉၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-နမီးဘီးယား၊ ဘော့ဆွာနာ၊ ဇင်ဘာဘွေ၊ မိုဇမ်ဘစ်၊ ဆွာဇီလန်
လူဦးရေ	-(၅၄,၈၄၁,၅၅၂) ယောက်
ဘာသာရေး	-ကာသိုလိတ် (၇.၁) %၊ ပရိုတက်စတင့် (၃၆.၆) %၊ ဘာသာမဲ့ (၁၅.၁) % ရှိသည်။
ဘာသာစကား	-ဇူးလူး၊ ဟိုဆာ၊ အာဖရိကန်၊ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားများပြောဆိုသည်။
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၉၄.၆) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၆၂.၄)နှစ် - မ (၆၅.၃)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-ရန် (Rand) (1US$ = 12.92 Rand)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-US$ (၁၃,၅၀၀)၊ GDP (US$ 739.1 Bill)

အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတနိုင်ငံ
(Republic of Indonesia)

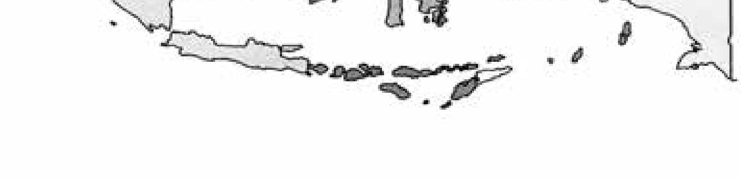

စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၆၃,၁၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - ပလက်တီနမ်၊ ရွှေ၊ ခရိုမီယံ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မော်တော်ယာဉ်နှင့် စက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ချည်မျှင်နှင့် အထည်လုပ်ငန်းများ၊ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဂျုံ၊ ပြောင်းဖူး၊ ကြံနှင့် အခြားဟင်းသီးဟင်းရွက်များ
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဂျက်ကော့ဇူးမား
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဂျက်ကော့ဇူးမား

အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတနိုင်ငံ
(Republic of Indonesia)

နိုင်ငံအမည်	-အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ဂျာကာတာ (Jakarta)
တည်နေရာ	-အရှေ့တောင်အာရှအီကွေတာတစ်လျှောက် တည်ရှိသည်။
အကျယ်အဝန်း	-(၇၃၅,၃၅၈) စတုရန်းမိုင် (၁,၉၀၄,၅၆၉) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-မြောက်ဘက်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် ပါပူဝါနယူးဂီနီနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် တီမောနိုင်ငံများတည်ရှိသည်။
လူဦးရေ	-(၂၆၀,၅၈၀,၇၃၉) ယောက်
ဘာသာရေး	-မွတ်ဆလင် (၈၇.၂)%၊ ခရစ်ယာန် (၇)%နှင့် ရိုမန်ကတ်သလစ် (၂.၉)% ရှိသည်။
ဘာသာစကား	-မဟာဒါအင်ဒိုနီးရှား (ရုံးသုံး)
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၉၅.၄) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၇၀.၄)နှစ် - မ (၇၅.၇)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-ရူပီး (Rupiah) (1US$ = 13342.19 Rand)

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ
(South Korea)

တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- **အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၁,၇၀၀)** GDP (US$ - 3 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၃၉၅,၅၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း၊ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ချည်မျှင်နှင့် အထည်လုပ်ငန်းများ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆန်စပါး၊ ပြောင်းဖူး၊ ဂျုံ၊ ကြံနှင့် အခြားဟင်းသီးဟင်းရွက်များ
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ဒီမိုကရေစီစနစ်
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဂျိုကိုဝီဒိုဒို
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဂျိုကိုဝီဒိုဒို

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ
(South Korea)

နိုင်ငံအမည်	-တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ
မြို့တော်	-ဆိုးလ် (Soul)
တည်နေရာ	-အာရှတိုက် အရှေ့မြောက်ပိုင်း
အကျယ်အဝန်း	-(၃၈,၅၀၂) စတုရန်းမိုင် (၉၉,၇၀၂) စတုရန်းကီလိုမီတာ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ
လူဦးရေ	-(၂၆၀,၅၈၀,၇၃၉) ယောက်
ဘာသာရေး	-ပရိုတက်စတင့် (၁၉.၇)%၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ (၁၅.၅)%၊ ကာသိုလိတ် (၇.၉)%၊ ဘာသာမဲ့ (၅၆.၉)%
ဘာသာစကား	-ကိုရီးယား၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားများ
စာပေတတ်မြောက်မှု	-(၁၀၀) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-ကျား (၇၉.၃)နှစ် - မ (၈၅.၈)နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	-ဝမ် (Won) (1US$ = 1120.7 Won)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	-အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃၇,၉၀၀) GDP US$ (1.9 tril)

ဥရောပ သမဂ္ဂနိုင်ငံပေါင်း (၂၈) နိုင်ငံများမှာ .....

၁. ဩစတြီးယား
၂. ဘယ်လဂျီယံ
၃. ဘူဂေးရီးယား
၄. ခရိုအေးရှား
၅. ဆိုက်ပရပ်
၆. ချက်သမ္မတနိုင်ငံ
၇. ဒိန်းမတ်
၈. အက်စတိုးနီးယား
၉. ဖင်လန်
၁၀. ပြင်သစ်
၁၁. ဂျာမနီ
၁၂. ဂရိ
၁၃. ဟန်ဂေရီ
၁၄. အိုင်ယာလန်
၁၅. အီတလီ
၁၆. လာဗီးယား
၁၇. လစ်သူအေးနီးယား
၁၈. လူဇင်ဘတ်ဂ်
၁၉. မော်လတာ
၂၀. နယ်သာလန်
၂၁. ပိုလန်
၂၂. ပေါ်တူဂီ
၂၃. ရိုမေးနီးယား
၂၄. စလိုဗေးကီးယား
၂၅. စလိုဗေးနီးယား
၂၆. စပိန်
၂၇. ဆွီဒင်
၂၈. အင်္ဂလန်
(နုတ်ထွက်ရန် ကြိုးစားနေဆဲ)

စစ်မှုထမ်းအင်အား - (၆၃ဝ,ဝဝ) ယောက်

အဓိကစီးပွားရေး - **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းများ လုပ်ခြင်းများ၊ မော်တော်ကားထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ၊ ဓါတုပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ခြင်း၊ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆန်စပါး၊ ဘာလီနှင့် အခြားဟင်းသီးဟင်းရွက်များ

အုပ်ချုပ်ပုံစနစ် - ဒီမိုကရေစီစနစ်

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ - သမ္မတ မွန်ဂျေအင်း

အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ - သမ္မတ မွန်ဂျေအင်း

ဥရောပသမဂ္ဂ (European Union)

ဥရောပသမဂ္ဂ

ဥရောပသမဂ္ဂသည် ဒေသတွင်းဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံး ဥပဒေတစ်ပြေးညီဖြစ်စေရန် ဒေသတွင်း လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်နိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးတို့ကို ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ရည်ရွယ်၍ နိုင်ငံပေါင်း (၂၈) နိုင်ငံစုစည်းတည်ထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ .....

၁. ဩစတြီးယား
၂. ဘယ်လဂျီယံ
၃. ဘူဂေးရီးယား
၄. ခရိုအေးရှား
၅. ဆိုက်ပရပ်
၆. ချက်သမ္မတနိုင်ငံ
၇. ဒိန်းမတ်
၈. အက်စတိုးနီးယား
၉. ဖင်လန်
၁၀. ပြင်သစ်
၁၁. ဂျာမနီ
၁၂. ဂရိ
၁၃. ဟန်ဂေရီ
၁၄. အိုင်ယာလန်
၁၅. အီတလီ
၁၆. လာဗီးယား
၁၇. လစ်သူအေးနီးယား
၁၈. လူဇင်ဘတ်ဂ်
၁၉. မော်လတာ
၂၀. နယ်သာလန်
၂၁. ပိုလန်
၂၂. ပေါ်တူဂီ
၂၃. ရိုမေးနီးယား
၂၄. စလိုဗေးကီးယား
၂၅. စလိုဗေးနီးယား
၂၆. စပိန်
၂၇. ဆွီဒင်
၂၈. အင်္ဂလန်
(နုတ်ထွက်ရန် ကြိုးစားနေဆဲ)

အခန်း(၂)

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း

(အာဆီယံ)

Association of South East Asia Natins (ASEAN)

မြို့တော်ကို ဘရပ်ဆဲလ်(Brusel)နိုင်ငံ၊ ဘယ်လဂျီယံ(Belgium) နိုင်ငံ ဟု သတ်မှတ်သည်။ အကျယ်အဝန်း အားဖြင့် (၁,၇၂၈,၀၉၉) စတုရန်းမိုင် (၄၇၅,၇၄၇) စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ လူဦးရေ အားဖြင့် (၅၁၁,၈၀၅,၀၈၈) ဦး ရှိသည်။

ရိုမန်ကတ်သလစ်၊ ပရိုတက်စတင့်နှင့် မွတ်ဆလင်ဘာသာများ ကိုးကွယ်သည်။ ရုံးသုံးဘာသာစကားအနေဖြင့် လက်တင်နှင့် ဂရိဘာသာ စကားကို သုံးစွဲသည်။

သုံးစွဲသည့်ငွေကြေးမှာ ယူရို(Euro)ဖြစ်သည်။ (0.836 = 1US$) တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၄၂,၄၅၉) ဖြစ်သည်။ GDP (21.7 tril) ရှိသည်။

ဥရောပကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဂျင်းကလော့ဂျန်ကာ ဖြစ်သည်။

ဥရောပကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဒေါ်နယ်တက်စ်ဖြစ်သည်။

ဥရောပပါလီမန် ဥက္ကဋ္ဌမှာ အန်တိုနီယိုကာဂျာနီဖြစ်သည်။

အာဆီယံ နိုင်ငံများ

အာဆီယံ(အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများများအသင်း) နိုင်ငံ ကို 1947 ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ ဗီယက်မင်း (Vietming) အဖွဲ့က ဦးဆောင်၍ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက် (Bangkok) မြို့တွင် ဗီယက်နမ်၊ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ မြန်မာ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှားနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ ဦးဆောင်၍ အရှေ့တောင်အာရှအဖွဲ့ (A.S.A.: Association of Southeast Asia) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

1947 ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ဖရီဒီဖနိုမြောင်(Pridi Phanomyong) အစိုးရ ပြုတ်ကျသွားပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖီဘွန်ဆွန်ဂရန် (Phibun Sangkram) အစိုးရတက်လာကာ အရှေ့တောင်အာရှအဖွဲ့ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့ပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများသည် အရှေ့နှင့် အနောက် အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ စစ်အေးတိုက်ပွဲတွင် ပါဝင်ပတ်သက်လာကြပြီး အုပ်စုများလည်း ကွဲပြားလာကြသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတို့သည် အနောက်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ကြပြီး 1954 ခုနှစ်တွင် အရှေ့တောင်အာရှစာချုပ်အဖွဲ့ (SEATO: South East Asia Treaty Organization) အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်လာကြသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံသည် 1954 တွင် ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက် (Geneca Agreement) အရ တောင်နှင့်မြောက် ဗီယက်နမ်ဟူ၍ ကွဲပြားသွားခဲ့သည်။

သံတမန်ဆက်ဆံရေးပြန်လည် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ မြောက်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ ကွန်မြူနစ်အွန့်ရာယ်ကို ကွန်မြူနစ်မဟုတ်သော နိုင်ငံများက စုပေါင်း ကာကွယ်ရန်နှင့် နိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် ရည်ရွယ်လျက် 1967 ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့၌ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်္ကာပူ နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့ ပါဝင်သော အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ) (Association of South East Asia Nations) ကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

1990 ပြည့်နှစ်များတွင် အရှေ့နှင့်အနောက် အုပ်စုအားပြိုင်သည့် စစ်အေးတိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားပြီးနောက် ကွန်မြူနစ် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ မူဝါဒ များလည်း ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ ကွန်မြူနစ်ဝါဒမှာလည်း အာဆီယံအဖွဲ့အတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုအွန့်ရာယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းမပြုခဲ့ ကြတော့ပေ။ 20 ရာစု၏ အရှေ့အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံရေး စစ်ရေးအားပြိုင်မှု ခေတ်မှ 21 ရာစု၏ စီးပွားရေးအားပြိုင်မှုခေတ်သို့ ပြောင်းလဲလာသည်နှင့် အမျှ စီးပွားရေးအင်အား စုစည်းလိုလာသော အာဆီယံအဖွဲ့သည် အရှေ့ တောင်အာရှ 10 နိုင်ငံလုံးကို အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလာခဲ့ သည်။ 1995 ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (28) ရက်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံသည်၄င်း၊ 1997 ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (23) ရက်တွင် မြန်မာနှင့် လာအိုနိုင်ငံတို့သည် ၄င်း၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအဖြစ် အသီးသီးဖြစ်လာခဲ့ကြပါသည်။

1957 ခုနှစ်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးရရှိလာပြီး နောက် ကွန်မြူနစ်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ 1959 ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် မလေးရှားဝန်ကြီးချုပ် တွန်ကူအဗ္ဗဒူရာမန် (Twnku Abdul Rahman) သည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့(Manila) ၌ ဖိလစ်ပိုင် သမ္မတ ဂါစီယာ(Garcia) နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ကွန်မြူနစ်အန္တရာယ်ကို အရှေ့တောင် အာရှ နိုင်ငံများ စုပေါင်းကာကွယ်ရန်၊ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ၏ ချစ် ကြည်ရေး၊ စီးပွားရေး စာချုပ်များချုပ်ဆိုရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။

1961 ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်တို့ ပါဝင် သော အရှေ့တောင်အာရှအဖွဲ့ (Association of South East Asia: ASA) ကို ဘန်ကောက်မြို့၌ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ မလေးရှားနှင့် ဖိလစ်ပိုင်တို့သည် ဆာဘား (Sabah) ပြည်နယ်နှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားမှုကြောင့် ဆက်ဆံ ရေးတင်းမာလာခဲ့သည်။ 1963 ခုနှစ် တွင် မလေးရှားသည် ဘိုနီယို (Borneo) ကျွန်းရှိ နယ်မြေများကို သွတ်သွင်း၍ မလေးရှားပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းခြင်းကို အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတဆူကာနို (Sukarno) က ပြစ်တင်ရှုတ်ချ ခဲ့ရာ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး တင်းမာလာခဲ့သည်။ 1966 ခုနှစ်တွင် အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတ ဆူဟာတို (Suharto) အာဏာရရှိလာသောအခါ တင်းမာသော နိုင်ငံခြားရေးလမ်းစဉ် စွန့်လွှတ်၍ အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးကို စတင်လာခဲ့ပါသည်။

1966 ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတဖြစ်လာသော ဖာဒီနန်မားကို့စ် (Ferdinamd Morcos) သည်လည်း မလေးရှားနိုင်ငံ နှင့်

မြန်မာနိုင်ငံ (Myanmar)

ရည်ရွယ်ချက် ။ ။ အာဆီယံ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ -

(၁) အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းထူထောင်နိုင်ရန် ဒေသအတွင်း စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မားရေးကို ပူးပေါင်းမြှင့်တင်သွားကြရန်။

(၂) စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု အကျိုးတူ ကိစ္စရပ်များတွင် အပြန်အလှန် ရိုင်းပင်းကူညီကြရန်။

(၃) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်၊ နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်ရေးပြဿနာများကို စူးစမ်းလေ့လာ၍ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချင်းချင်း ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရန် တို့ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့စည်းပုံ

အာဆီယံအဖွဲ့ကို ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ တာဝန်ရှိသူ အဆင့်ဆင့်ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းညီလာခံများ၊ ကော်မတီများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ အာဆီယံ၏ မူဝါဒချမှတ်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးတို့ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အဆင့်မြင့်အရာရှိများ အစည်းအဝေး၊ ဝန်ကြီးအဆင့် အစည်းအဝေးနှင့် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်အဆင့် ထိပ်သီးစည်းဝေးပွဲများဖြင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းအတွက် ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ဆက်သွယ်ခြင်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အာဆီယံအမြဲတမ်းကော်မတီ၊ အာဆီယံ ဌာနချုပ်ရုံးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနများ၌ အာဆီယံရေးရာဌာနများ အသီးသီးဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ
(Myanmar)

နိုင်ငံအမည်	- ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
မြို့တော်	- နေပြည်တော် (Nay Pyi Taw) (အုပ်ချုပ်ရေးမြို့) ရန်ကုန် (Yangon) (စီးပွားရေးမြို့)
အကျယ်အဝန်း	- (၂၆၁,၂၂၈) စတုရန်းမိုင် (၆၇၆,၅၇၇) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	- အာရှတိုက်တောင်ဘက်နှင့် အရှေ့တောင် အာရှဒေသ။
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- အရှေ့ဘက်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံ၊ အရှေ့နှင့် တောင်ဘက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ။
လူဦးရေ	- (၅၅,၁၂၃,၈၁၄) ယောက်
ဘာသာရေး	- ဗုဒ္ဓဘာသာ (၈၉)%၊ ခရစ်ယာန် (၄)%၊ မွတ်ဆလင် (၄)%၊ အခြား (၂)%။
ဘာသာစကား	- ဗမာ (ရုံးသုံး)၊ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး

ကြေငြာချက်အမှတ်၊ ၁/၂၀၁၈

၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၁၄ ရက်

(၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်)

ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ပြန်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း

၁။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၀ နှင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က)တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ "ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့" ကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြင့် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

(က)	ဦးဝင်းမြင့်	နိုင်ငံတော်သမ္မတ
(ခ)	ဦးမြင့်ဆွေ	ဒုတိယသမ္မတ
(ဂ)	ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ	ဒုတိယသမ္မတ
(ဃ)	ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဌာန
(င)	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဆွေ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၅.၈) ရာခိုင်နှုန်း
သုံးစွဲငွေကြေး	- ကျပ် (Kyat)
တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၆,၀၀၀) GDP = 307.3 Bil
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- ၄၀၆,၀၀၀
အဓိကစီးပွားရေး	- အရှေ့ဖျားဒေသ၏ 'စပါးကျီ' ဟုလူသိများ၍ ဆန်စပါး၊ သစ်၊ မြေပဲ၊ ပဲမျိုးစုံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစုံ စိုက်ပျိုးသည်။ ရေနံ၊ ခဲ၊ သံ၊ သတ္တု၊ ကြေးနီ၊ ခနောက်စိမ်း၊ ငွေနှင့် အခြားကျောက်မျက်ရတနာများ တူးဖော်သည်။ ကျွန်းသစ်ကို နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့၍ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးသည်။
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဦးဝင်းမြင့် ဒုတိယသမ္မတ (၁) ဦးမြင့်ဆွေ ဒုတိယသမ္မတ (၂) ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ

(ဍ)	ဦးသန့်စင်မောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
(ဎ)	ဦးအုန်းဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန
(ဏ)	ဦးဝင်းနိုင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
(တ)	ဦးသိန်းဆွေ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး နှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန
(ထ)	ဦးခင်မောင်ချို	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
(ဒ)	ဒေါက်တာဝန်းမြင့်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
(ဓ)	ဒေါက်တာမျိုးသိမ်းကြီး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

(စ)	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စိန်ဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
(ဆ)	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရဲအောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
(ဇ)	ဦးကျော်တင့်ဆွေ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး ဝန်ကြီးဌာန
(ဈ)	ဒေါက်တာဖေမြင့်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
(ည)	ဦးသောင်းထွန်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး ဝန်ကြီးဌာန
(ဋ)	ဦးသူရအောင်ကို	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာန
(ဌ)	ဒေါက်တာအောင်သူ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

(ယ) ဦးကျော်တင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး
ဝန်ကြီးဌာန

(ရ) ဦးထွန်းထွန်းဦး ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်
ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး

၂။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ရာထူးအလျောက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သည်။

(ပုံ) ဝင်းမြင့်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

(န)	ဒေါက်တာမြင့်ထွေး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန
(ပ)	ဦးကျော်ဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန
(ဖ)	ဦးဟန်ဇော်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
(ဗ)	ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန
(ဘ)	ဦးအုန်းမောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေး ဝန်ကြီးဌာန
(မ)	နိုင်သက်လွင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး

ကြေငြာချက်အမှတ်၊ ၂/၂၀၁၈

၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၁၄ ရက်

(၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်)

အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ ဖွဲ့စည်းခြင်း

၁။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၁ နှင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ "အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ" ကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

(က)	ဦးဝင်းမြင့်	နိုင်ငံတော်သမ္မတ
(ခ)	ဦးမြင့်ဆွေ	ဒုတိယသမ္မတ
(ဂ)	ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ	ဒုတိယသမ္မတ
(ဃ)	ဦးတီခွန်မြတ်	ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
(င)	မန်းဝင်းခိုင်သန်း	ဥက္ကဋ္ဌ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်
(စ)	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်	- ဦးမန်းဝင်းခိုင်သန်း
ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	- ၆၅၃ ဦး

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်

ပြည်သူ့လွှတ်တော် | အမျိုးသားလွှတ်တော်

ပြည်သူ့လွှတ်တော်

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးတီခွန်မြတ်
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးထွန်းဟိန်း
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	- ၃၁၉ ဦး
တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်	- ၁၁၀ ဦး
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုစားလှယ်စုစုပေါင်း	- ၄၂၉ ဦး

အမျိုးသားလွှတ်တော်

အမျိုးသားလွှတ်တော်	- ဦးမန်းဝင်းခိုင်သန်း
အမျိုးသားလွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ	- ဦးအေးသာအောင်
အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	- ၁၆၈ ဦး
တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်	- ၅၆ ဦး
အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် စုစုပေါင်း	- ၂၂၄ ဦး

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး

ကြေငြာချက်အမှတ်၊ ၃/၂၀၁၈

၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၁၄ ရက်

(၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်)

ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း

နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၉၊ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က)တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ "ဘဏ္ဍာရေး ကော်မရှင်" ကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

(၁) ဦးဝင်းမြင့်	နိုင်ငံတော်သမ္မတ	ဥက္ကဋ္ဌ
(၂) ဦးမြင့်ဆွေ	ဒုတိယသမ္မတ	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
(၃) ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူ	ဒုတိယသမ္မတ	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
(၄) ဦးထွန်းထွန်းဦး	ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
(၅) ဦးမော်ဝန်း	ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
(၆) ဒေါက်တာခက်အောင်	ဝန်ကြီးချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
	ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	

(ဆ) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး စိုးဝင်း — ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်

(ဇ) ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် — ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

(ဈ) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကျော်ဆွေ — ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကာကွယ်ရေးဦးစီးဌာန

(ည) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စိန်ဝင်း — ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကာကွယ်ရေးဦးစီးဌာန

(ဋ) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲအောင် — ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးအရအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးသည် ရာထူးအလျောက် အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သည်။

(ပုံ) ဝင်းမြင့်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

(၁၆)	ဦးညီပု	ဝန်ကြီးချုပ် ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၇)	ဦးဖြိုးမင်းသိန်း	ဝန်ကြီးချုပ် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၈)	ဒေါက်တာလင်းထွဋ်	ဝန်ကြီးချုပ် ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၉)	ဦးလှမိုးအောင်	ဝန်ကြီးချုပ် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၂၀)	ဒေါက်တာမျိုးအောင်	ဝန်ကြီးချုပ် နေပြည်တော်ကောင်စီ	အဖွဲ့ဝင်
(၂၁)	ဦးကျော်ဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

(ပုံ) ဝင်းမြင့်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

(၇)	ဦးအယ်လ်ဖောင်းရှို	ဝန်ကြီးချုပ် ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၈)	ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်	ဝန်ကြီးချုပ် ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၉)	ဦးဆလိုင်းလျန်လွှယ်	ဝန်ကြီးချုပ် ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၀)	ဒေါက်တာမြင့်နိုင်	ဝန်ကြီးချုပ် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၁)	ဒေါ်တာလဲ့လဲ့မော်	ဝန်ကြီးချုပ် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၂)	ဦးဝင်းသိန်း	ဝန်ကြီးချုပ် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၃)	ဒေါက်တာအောင်မိုးညို	ဝန်ကြီးချုပ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၄)	ဒေါက်တာဇော်မြင့်မောင်	ဝန်ကြီးချုပ် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
(၁၅)	ဒေါက်တာအေးဇံ	ဝန်ကြီးချုပ် မွန်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်

(၁)	ဦးလှသိန်း	ဥက္ကဋ္ဌ
(၂)	ဦးအောင်မြင့်	အဖွဲ့ဝင်
(၃)	ဦးစိုးရယ်	အဖွဲ့ဝင်
(၄)	ဦးထွန်းခင်	အဖွဲ့ဝင်
(၅)	ဦးလှတင့်	အဖွဲ့ဝင်
(၆)	ဦးမြင့်နိုင်	အဖွဲ့ဝင်
(၇)	ဦးသန်းဌေး	အဖွဲ့ဝင်

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာရုံးဥက္ကဋ္ဌနှင့်
ရုံးအဖွဲ့ဝင်များ

(၁)	ဦးမျိုးညွန့်	ဥက္ကဋ္ဌ
(၂)	ဦးမြင့်ဝင်း	အဖွဲ့ဝင်
(၃)	ဦးမျိုးမြင့်	အဖွဲ့ဝင်
(၄)	ဦးခင်မောင်ချို	အဖွဲ့ဝင်
(၅)	ဒေါ်ခင်ဌေးကြွယ်	အဖွဲ့ဝင်
(၆)	ဦးတွာလိကျင်ပေါင်	အဖွဲ့ဝင်
(၇)	ဒေါ်လှမျိုးနွယ်	အဖွဲ့ဝင်
(၈)	ဦးကျော်ဆန်း	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးဝင်းမြင့်၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

အမည်	- ဦးဝင်းမြင့်
မွေးသက္ကရာဇ်	- ၈. ၁၁. ၁၉၅၁
လူမျိုး၊ ဘာသာ	- ဗမာ၊ ဗုဒ္ဓ
ယခင်အလုပ်အကိုင်	- ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ
ပညာအရည်အချင်း	- B.Sc (Geology), H.G.P, R.L
ရွေးကောက်ခံရသည့်လွှတ်တော်	- ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်
ပါတီအမည်	- အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ
အဘအမည်	- ဦးထွန်းကြင်
လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ်	
တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်နေ့ရက်	- ၁. ၁. ၂၀၁၆
လိပ်စာ	- အမှတ် (၂၄/၆လွှာ)၊ မင်္ဂလာလမ်း၊ ကျားကွက်သစ်ရပ်ကွက်၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ခုံရုံးဥက္ကဋ္ဌနှင့် ခုံရုံးအဖွဲ့ဝင်များ

(၁)	ဒေါက်တာဝင်းသိမ်း	ဥက္ကဋ္ဌ
(၂)	ဦးဝင်းမော်	အဖွဲ့ဝင်
(၃)	ဦးသန်းထွန်း	အဖွဲ့ဝင်
(၄)	ဒေါက်တာဦးပွား	အဖွဲ့ဝင်
(၅)	ဦးစောဗယ်လင်တိုင်း	အဖွဲ့ဝင်

ထိုင်းနိုင်ငံ (Thailand)

[redacted]

[redacted]

[redacted]

ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

မြေနုဖြူမြို့၊ ညောင်ချောင်းကျေးရွာ၊ မူလတန်းကျောင်း၊ မြေနုဖြူမြို့၊ အထက်တန်းကျောင်း၊ ပုသိမ်မြို့၊ အမှတ် (၆) အထက်တန်းကျောင်းတို့တွင် အခြေခံပညာသင်ယူခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၌ ဆက်လက် ပညာသင်ယူခဲ့ရာ B.Sc ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် H.G.P, R.L များကို ထပ်မံရရှိခဲ့ပါသည်။ အမှတ်-ခ/၇၊ ကုသိနာရုံရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့၊ ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် အမှတ်-၁၄၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊ ၉ ရပ်ကွက်၊ မြေနုဖြူမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် အထက်တန်းရှေ့နေ၊ တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တွင် မြေနုဖြူမြို့နယ် စည်းရုံးရေးအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး၊ ဧရာဝတီတိုင်း စည်းရုံး ရေးအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်တို့အဖြစ် ဆောင် ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ
(Thailand)

နိုင်ငံအမည်	- ထိုင်းနိုင်ငံ
မြို့တော်	- ဘန်ကောက် (Bangkok)
အကျယ်အဝန်း	- (၁၉၈,၁၁၇) စတုရန်းမိုင် (၅၁၃,၁၂၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	- အရှေ့တောင်အာရှဒေသ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- အရှေ့နှင့် အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် လာအို၊ အနောက်နှင့် အနောက်မြောက်ဘက်တွင် မြန်မာ၊ အရှေ့တောင်တွင် ကမ္ဘောဒီးယား၊ တောင်ဘက်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံတို့ ဝန်းရံတည်ရှိသည်။
လူဦးရေ	- (၆၈,၄၁၄,၁၃၅) ယောက်
ဘာသာရေး	- ဗုဒ္ဓဘာသာ(၉၄.၆)%၊ မွတ်ဆလင်(၄.၆)%၊ ခရစ်ယာန် (၀.၇)%၊ အခြား (၁.၁၀)%
ဘာသာစကား	- ထိုင်း၊ တရုတ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ မလေးရှား
စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၂.၆) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- (၇၂.၂၅) နှစ်

စင်ကာပူနိုင်ငံ (Singapore)

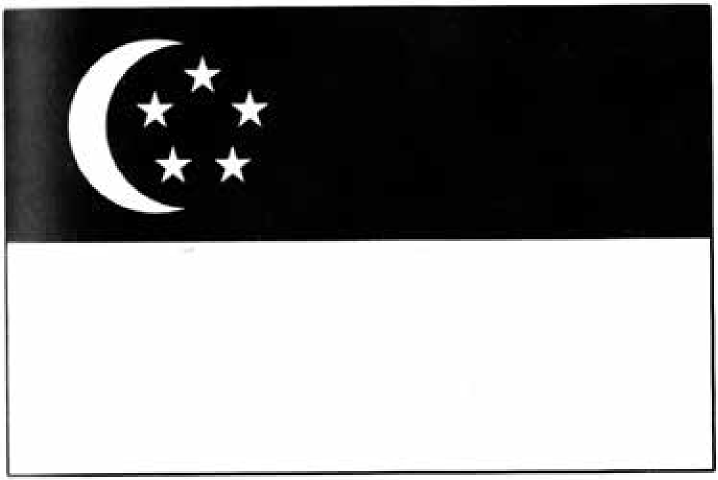

သုံးစွဲငွေကြေး - ဘတ် (Bath) (Thb)

တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ - အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၆,၈၀၀)

GDP - 1.2 tril

စစ်မှုထမ်းအင်အား - (၃၀၅,၉၀၀) ယောက်

အဓိကစီးပွားရေး - ဆန်စပါးတင်ပို့မှု အများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဘိလပ်မြေ၊ စားသောက်ကုန်၊ အထည်အလိပ်၊ သစ်၊ သံ၊ မဂ္ဂနိစ်၊ ခနောက်စိမ်း၊ ခဲစသည့် တွင်းထွက် ပစ္စည်းများထွက်ရှိကာ 'သံ' ထုတ်လုပ်ရာ၌ ကမ□ာ့ထုတ်လုပ်မှု အများဆုံးနိုင်ငံများအနက် တစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံကို နိုင်ငံခြားဝင်ငွေအများဆုံး ရှာဖွေပေးလျက်ရှိသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း - ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၈ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ - ဘုရင် လောင်ကွန်
ဝန်ကြီးချုပ် ပရာယွတ်ချန်အိုချာ

စင်္ကာပူနိုင်ငံ
Singapore

နိုင်ငံအမည်	-	စင်္ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-	စင်္ကာပူ (Singapore)
အကျယ်အဝန်း	-	(၂၇၆) စတုရန်းမိုင် (၇၁၄) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	-	အရှေ့တောင်အာရှ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-	မြောက်ဘက်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် တောင်တရုတ်ပင်လယ်၊ တောင်ဘက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့ရှိသည်။
လူဦးရေ	-	(၅,၂၉၃,၁၅၀) ယောက်
ဘာသာရေး	-	ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ မွတ်ဆလင်၊ ခရစ်ယာန်၊ ဟိန္ဒူနှင့် ဆစ်ခ်လူမျိုးများ။
ဘာသာစကား	-	မလေးရှား၊ တရုတ်၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် တမီလ်
စာပေတတ်မြောက်မှု	-	(၉၂.၅) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	-	(၈၁.၇၁) နှစ်
စစ်မှုထမ်းအင်အား	-	(၇၂,၅၀၀) ယောက်
သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	-	စင်္ကာပူဒေါ်လာ

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ (Combodia)

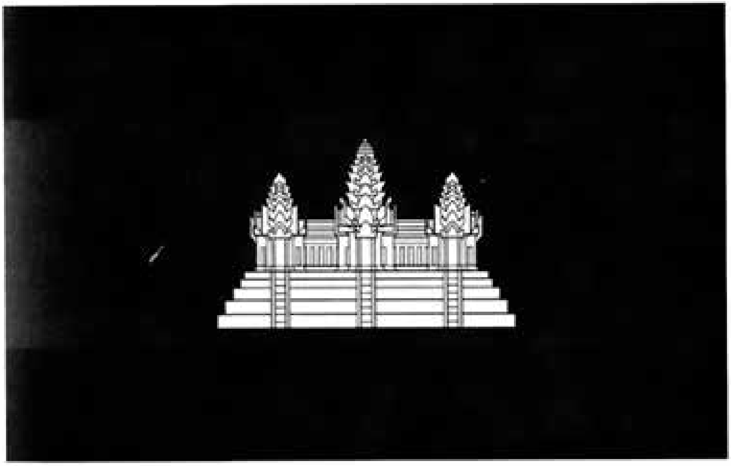

တစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၈၇,၁၀၀) GDP - 487.9 Bril
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၇၂,၅၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- အရှေ့အာရှနိုင်ငံများအတွက် ကုန်စည်ဝန်တင် ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အဓိက ပို့ကုန်များမှာ ရာဘာနှင့် သံတို့ဖြစ်သည်။ အဓိက လုပ်ငန်းအဖြစ် သံရည်ကျိုခြင်း၊ အထည်အလိပ်၊ ရာဘာ၊ သင်္ဘောဆောက်ခြင်းနှင့် ဓာတုထွက်ကုန်၊ စားသောက်ကုန်၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ္ဍာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ကိုင်သည်။
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၈ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဟလိမဟ်ယာကော့
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် လီရှန်လွန်း

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ
(Combodia)

နိုင်ငံအမည် - ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ

မြို့တော် - ဖနွမ်ပင် (Phnom-Penh)

အကျယ်အဝန်း - (၆၉,၈၉၈) စတုရန်းမိုင်

(၁၈၁,၀၃၅) စတုရန်းကီလိုမီတာ

တည်နေရာ - အရှေ့တောင်အာရှဒေသ

ထိစပ်နီးချင်းနိုင်ငံများ - အရှေ့နှင့် အရှေ့တောင်တွင် ဗီယက်နမ် နိုင်ငံ၊ အနောက်မြောက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အနောက်တောင်ဘက်တွင် ထိုင်းပင်လယ်ကွေ့၊ မြောက်ဘက်တွင် လာအိုနိုင်ငံတို့ ရှိသည်။

လူဦးရေ - (၁၄,၆၅၃,၄၂၇) ယောက်

ဘာသာရေး - ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ (၉၅)%၊ အခြားဘာသာ (၅)% ရှိသည်။

ဘာသာစကား - ခမာနှင့် ပြင်သစ်

တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ (?) ပတ်တွင်ထွက်ရှိမှု - (၇၃.၆) ရာခိုင်နှုန်း

လူ့သက်တမ်း - (၅၉.၂၉) နှစ်

မလေးရှားနိုင်ငံ (Malaysia)

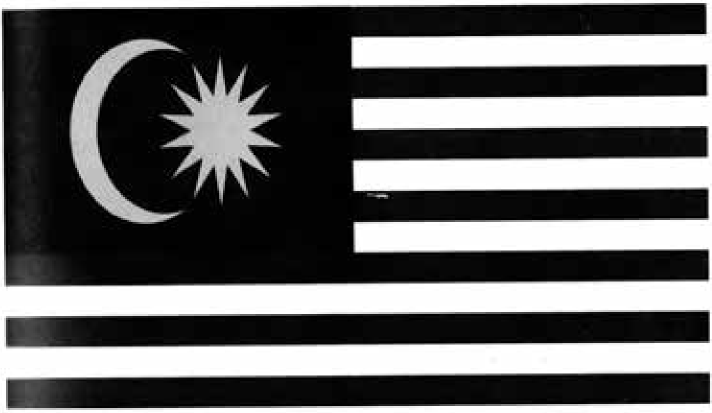

သုံးစွဲငွေကြေး	- ရီးယဲလ် (riel) (KHR)
တစ်ဦးချင်းတစ်ဦးဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃,၇၀၀) GDP - (58.9 bil)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၁၂၄,၃၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- ပဲ၊ ပြောင်း၊ ငရုတ်၊ ရာဘာတို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှာလည်း တိုးတက်မှုရှိပြီး တွန်လီဆပ်ဒေသသည် ကမ္ဘာ့ရေချိုငါးအများဆုံးထွက်ရှိ၍ ဒေသခံ လယ်သမားအများစုမှာလည်း ငါးဖမ်းသမားများဖြစ်သည်။ သစ်လုပ်ငန်း၊ သံ၊ ကြေးနီ၊ မင်္ဂနိစ်၊ ရွှေနှင့် သဘာဝတွင်းထွက်ရတနာများထွက်ရှိပြီး ဆန်စပါး၊ သစ်၊ ရာဘာတို့ကိုလည်း စက်မှုလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၃၀ ရက်နေ့တွင်
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ်
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- ဘုရင် နိုရိုဒွန် သီဟာမိုနီ (Norodom Sihamoni)
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် ဟွန်ဆန် (Hun Sen)

မလေးရှားနိုင်ငံ
(Malaysia)

နိုင်ငံအမည်	- မလေးရှားနိုင်ငံ
မြို့တော်	- ကွာလာလမ်ပူ (Kuala Lumpar)
အကျယ်အဝန်း	- (၁၂၇,၅၂၆) စတုရန်းမိုင် (၃၃၀,၂၉၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	- အရှေ့တောင်အာရှဒေသ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- အရှေ့ဘက်တွင် ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံတို့ရှိသည်။
လူဦးရေ	- (၃၀,၃၈၁,၉၉၂) ယောက်
ဘာသာရေး	- မွတ်ဆလင် (၅၂)%၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ (၁၇)%၊ တာအိုဝါဒ (၁၂)%၊ ခရစ်ယာန် (၈)%၊ ဟိန္ဒူ (၈)%၊ ရိုးရာယုံကြည်မှု (၂)%။
ဘာသာစကား	- မလေးရှား၊ အင်္ဂလိပ်၊ တမီလ်
စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၈၈.၇) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- (၇၂.၅) နှစ်

ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ (Brunei)

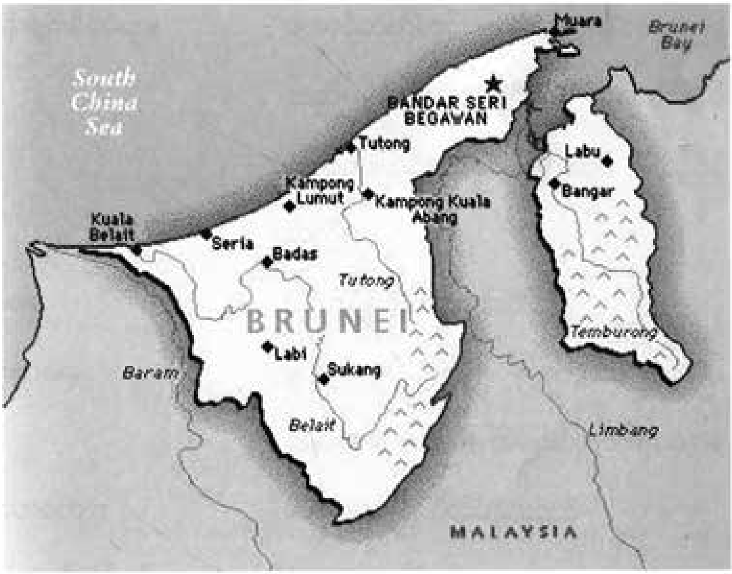

သုံးစွဲငွေကြေး	- ရင်းဂစ် (Ringgit)
တစ်ဦးချင်းတစ်ဦးဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၂၇,၂၀၀) (GDP - 863 bil)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၁၀,၉၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - စားသောက်ကုန်၊ အထည်အလိပ်၊ ဓာတုထွက်ကုန်၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ရာဘာ၊ ဆီအုန်းတို့မှ ရသည့် ထွက်ကုန်များ၊ **သဘာဝတွင်းထွက်များ** - သံရိုင်း၊ ရေနံ၊ ရွှေနှင့် ဘော့ဆိုဒ်သတ္တုဒြပ်စင်များ၊ **စိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆန်စပါး၊ ဆီအုန်း၊ နာနတ်၊ ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၊
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၈ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဆူလတန် မိုဟာမက်
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မဟာသီယာ မိုဟာမက်

ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ
(Brunei)

နိုင်ငံအမည်	-	ဘရူနိုင်းဒါရုဆလမ်နိုင်ငံ
မြို့တော်	-	ဘန်ဒါဆရီဘဂါဝမ် (Bander Seri Bagawan)
အကျယ်အဝန်း	-	(၂,၂၂၆) စတုရန်းမိုင် (၂,၇၆၅) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	-	အရှေ့တောင်အာရှဒေသ (ဘော်နီယိုကျွန်းမြောက်ပိုင်း)
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-	တောင်ဘက်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံတည်ရှိသည်။ (မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ဆာဘတ်နှင့် ဆရာဝပ်ပြည်နယ်နှစ်ခုကြားတွင် တည်ရှိသည်။)
လူဦးရေ	-	(၄၄၈,၅၉၃) စတုရန်းမိုင်
ဘာသာရေး	-	မွတ်ဆလင် (၆၇)%၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ (၁၃)%၊ ခရစ်ယာန် (၁၀)%၊ အခြားဘာသာ(၁၀)%
ဘာသာစကား	-	မလေးရှား၊ အင်္ဂလိပ်၊ တရုတ်
စာပေတတ်မြောက်မှု	-	(၉၃.၉) ရာခိုင်နှုန်း

လာအိုနိုင်ငံ (Laos)

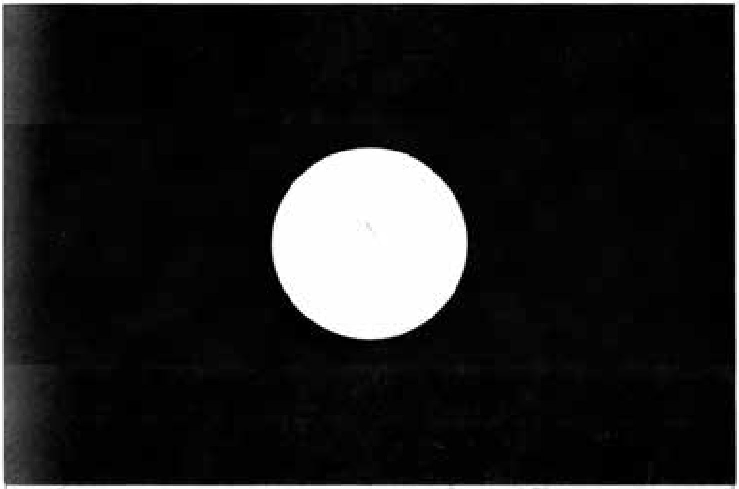

CHINA
BURMA
VIETNAM
Luang Prabang
LAOS
Vientiane
Gulf of Tonkin
Thakhek
Savannakhet
THAILAND
Pakxé
CAMBODIA

လူ့သက်တမ်း	- (၇၅.၀၁) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ဘရူနိုင်းဒေါ်လာ (Brunei Dollar)
တစ်ဦးချင်းတစ်ဦးဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၇၄,၇၀၀) (GDP - 33.7 bil)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၇၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - လောင်စာဆီနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ ရာဘာထွက်ကုန်များ **စိုက်ပျိုးကုန်များ** - ငှက်ပျော၊ ငရုတ်၊ ပီလောပီနံ၊ အုန်းနှင့် ရာဘာ
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- စော်ဘွားအုပ်ချုပ်ရေးနိုင်ငံ
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- ဆူလ်တန်ဆရီမူဒါဟူဆန်ဒါ ဘူးဘီးယား
နိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံ	- ၄ ခရိုင် (ပေါင်းစည်း)

လာအိုနိုင်ငံ
(Laos)

နိုင်ငံအမည်	- လာအိုဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	- ဗီယင်ကျန်း (Vientiane)
အကျယ်အဝန်း	- (၉၁,၄၂၉) စတုရန်းမိုင် (၂၃၆,၈၀၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	- အရှေ့တောင်အာရှ အရှေ့ဘက်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- အနောက်ဘက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့ရှိသည်။
လူဦးရေ	- (၇,၀၂၆,၇၀၆) ယောက်
ဘာသာရေး	- ဗုဒ္ဓဘာသာ (၆၀)%၊ နတ်ကိုးကွယ်မှုနှင့် အခြားဘာသာ (၄၀)%
ဘာသာစကား	- လာအို၊ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ်
စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၆၆.၄) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- (၅၅.၄၉) နှစ်

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ (Philippines)

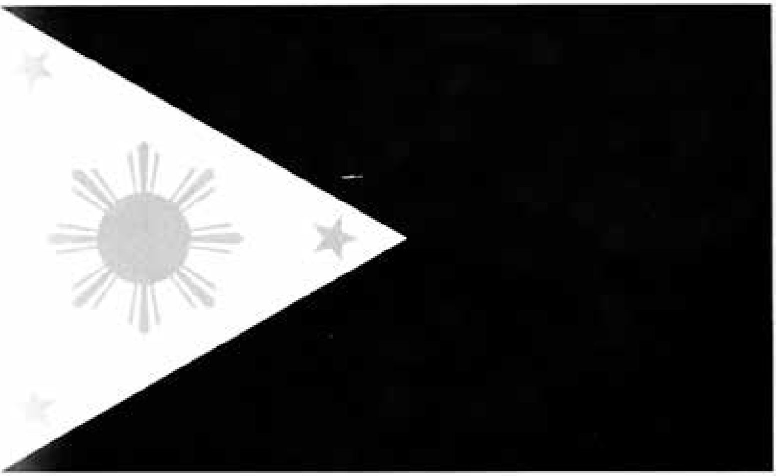

သုံးစွဲငွေကြေး	- ကစ် (New Kip) (KN)
တစ်ဦးချင်းတစ်ဦးဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅,၇၀၀) (GDP - 41 bil)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၂၉,၁၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - သံ၊ သစ်၊ ဆေးရွက်ကြီး ပစ္စည်းများနှင့် အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများ။ **စိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆန်စပါး၊ ပြောင်း၊ ဆေးရွက်ကြီး၊ ဂါဝီကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ကွန်မြူနစ်အစိုးရပြည်သူ့သမ္မတ
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- ခမ်ထိုင်းစီဖာဒုံ
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဗွန်နန်ဗိုရာချစ်

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ
(Philippines)

နိုင်ငံအမည် - ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ

မြို့တော် - မနီလာ (Manila)

အကျယ်အဝန်း - (၁၁၅,၈၃၁) စတုရန်းမိုင်
(၃၀၀,၀၀၀) စတုရန်းကီလိုမီတာ

တည်နေရာ - အရှေ့တောင်အာရှ
အရှေ့ဘက်တွင် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၊

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ - တောင်ဘက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ နှင့် မလေးရှားနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် ထိုင်ဝမ် နိုင်ငံတို့ရှိသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာ၊ အနောက်ဘက်တွင် တောင် တရုတ်ပင်လယ်တို့ တည်ရှိသည်။

လူဦးရေ - (၉၃,၂၁၃,၆၇၇) ယောက်

ဘာသာရေး - ရိုမန်ကတ်သလစ် (၈၀.၉)%၊ ယုံကြည်ကိုး ကွယ်မှု (၂.၈)%၊ ခရစ်ယာန် (၄.၅)%၊ မွတ်ဆလင် (၅)%၊ အမည်မသိ (၀.၇)%၊

ဘာသာစကား - ဖိလစ်ပီနို (Filipino)၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် စပိန်

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ (Indonesia)

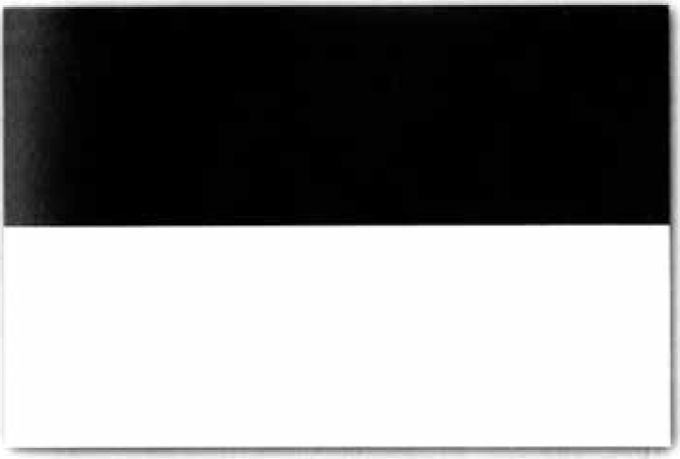

စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၂.၆) ရာခိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- (၇၀.၂၁) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ပီဆို (Piso)
တစ်ဦးချင်းတစ်ဦးဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၇,၇၀၀) (GDP - 807.1 bil)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၁၂၀,၀၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - အထည်အလိပ်၊ လောင်စာဆီသန့်စင်ခြင်း၊ ဆေးဝါး၊ ဓာတုပစ္စည်းများ၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ ပရိဘောဂ၊ ဖန်ထည်ပစ္စည်းများနှင့် စားသောက်ကုန်များ။ **စိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆန်စပါး၊ ပြောင်း၊ ကြံ၊ ဆေးရွက်ကြီး၊ အုန်း၊ နာနတ်၊ ငှက်ပျော။
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၈ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
နိုင်ငံတော်သမ္မတ	- ရိုဒရီဂို ဒူတာတေး

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ
(Indonesia)

နိုင်ငံအမည်	-	အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ
မြို့တော်	-	ဂျာကာတာ (Jakarta)
အကျယ်အဝန်း	-	(၇၃၇,၈၁၅) စတုရန်းမိုင် (၁,၉၁၀,၉၃၁) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	-	အရှေ့တောင်အာရှ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	-	အရှေ့ဘက်တွင် ပါပူဝါနယူးဂီနီနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ၊ တောင်ဘက်တွင် အရှေ့တီမောနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်နှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံတို့ တည်ရှိသည်။
လူဦးရေ	-	(၂၆၀,၅၈၀,၇၃၉) ဦး
ဘာသာရေး	-	မွတ်ဆလင် (၈၈%)၊ ပရိုတက်စတင့် (၅%)၊ ရိုမန်ကတ်သလစ် (၃%)၊ ဟိန္ဒူ (၂%)၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ (၁%)၊ အခြား (၁%)။
ဘာသာစကား	-	အင်ဒိုနီးရှား၊ ဒတ်ချ်၊ အင်္ဂလိပ်။
စာပေတတ်မြောက်မှု	-	(၈၉) ရာခိုင်နှုန်း

လူ့သက်တမ်း	- (၆၉.၀၇) နှစ်
သုံးစွဲငွေကြေး	- ရူပီးယား (Rupiah)
တစ်ဦးချင်းတစ်ဦးဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၁,၇၀၀) (GDP - 3 tril)
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၃၀၂,၀၀၀) ယောက်
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း** - စားသောက်ကုန်၊ အထည်အလိပ်၊ စက္ကူ မော်တော်ကားနှင့် စက်ဘီးထုတ်လုပ်ခြင်း။ **သဘာဝထွက်ကုန်များ** - သံ၊ ရေနံ၊ နီကယ်၊ ကြေးနီ၊ ရွှေ၊ ငွေနှင့် သတ္တုကြော အများအပြားရှိသည်။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ဆန်စပါး၊ အုန်း၊ ကော်ဖီ၊ ဆေးရွက်ကြီး၊ ငရုတ်ကောင်း၊ ကြံ နှင့် လက်ဖက်တို့ဖြစ်သည်။
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၈ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ဂျိုကို ဝီဒိုဒို
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် မယ်ကိုလန်တာဘူး

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ (Vietnem)

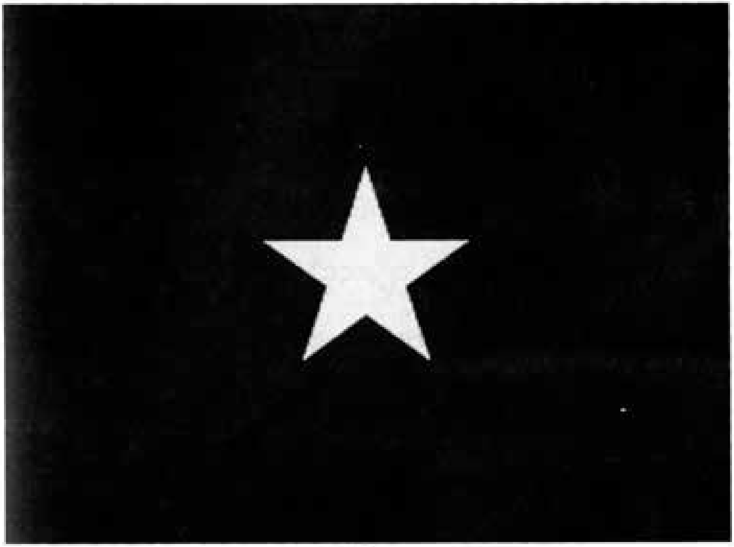

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ
(Vietnem)

နိုင်ငံအမည်	- ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ
မြို့တော်	- ဟန်္နွိုင်း (Hanoi)
အကျယ်အဝန်း	- (၁၂၇,၈၈၂) စတုရန်းမိုင် (၃၃၁,၂၁၂) စတုရန်းကီလိုမီတာ
တည်နေရာ	- အရှေ့တောင်အာရှ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ	- အရှေ့ဘက်နှင့် တောင်ဘက်တွင် တောင်တရုတ်ပင်လယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်နိုင်ငံတို့တည်ရှိသည်။
လူဦးရေ	- (၉၆,၁၆၀,၁၆၃) ဦး
ဘာသာရေး	- ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်၊ မွတ်ဆလင်နှင့် အခြားဘာသာဝင်များ
ဘာသာစကား	- ဗီယက်နမ်၊ ပြင်သစ်နှင့် အင်္ဂလိပ်
စာပေတတ်မြောက်မှု	- (၉၀.၃) ရာနိုင်နှုန်း
လူ့သက်တမ်း	- (၇၀.၈၅) နှစ်
စစ်မှုထမ်းအင်အား	- (၄၅၅,၀၀၀) ယောက်

သုံးစွဲငွေကြေး	- ဒေါင် (Dong) (VND)
တစ်ဦးချင်းတစ်ဦးဝင်ငွေ	- အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၆,၄၀၀)
	GDP - 594.9 bil
အဓိကစီးပွားရေး	- **ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ** - စားသောက်ကုန်၊ ဘိလပ်မြေ၊ သတ္တုသန့်စင်လုပ်ငန်း၊ ဓာတုပစ္စည်းများ၊ စက္ကူ၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း။ **သဘာဝထွက်ကုန်များ** - ကျောက်မီးသွေး၊ ခရိုနီယမ်၊ ဖော့စဖိတ်၊ ကြေးနီနှင့် သံ တို့ကို ဓာတ်သတ္တုအဖြစ်ထုတ်ထုပ်သည်။ **အဓိကစိုက်ပျိုးကုန်များ** - ရာဘာ၊ ကော်ဖီ၊ ကြံနှင့် လက်ဖက်တို့ကို စိုက်ပျိုးသည်။
အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း	- ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။
အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်	- ကွန်မြူနစ်အစိုးရ
နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ	- သမ္မတ ငုရင်ဖြူသောင်
အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	- ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာငုယင်းစွမ်ဖု
	Mr. Ngu Yen Xuan Phue

အခန်း(၃)

ကုလသမဂ္ဂ (ယူအင်န်)

United Nation (UN)

ကုလသမဂ္ဂ (ယူအင်န်)

United Nations (UN)

၁၉၄၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သော ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ကြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၁၅၆) နိုင်ငံရှိပြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၁၇၈) နိုင်ငံရှိလာပြီဖြစ်သည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတစ်ရက်နေ့ မော်စကိုညီလာခံတွင် တရုတ်၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်နှင့် ရုရှားတို့က ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးအတွက် နိုင်ငံကြီးငယ်မဟူ ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်တည်ထောင်ဖို့လိုကြောင်း ကြေငြာခဲ့သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့၌ ပြီးဆုံးခဲ့သော "ဒန်ဘာတန်အုတ်" ညီလာခံကြီးတွင် ဖွဲ့စည်းပုံကို အဆိုပြုခဲ့ကြပြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၅ ရက်မှ ဇွန်လ ၂၆ ရက်အတွင်း "ဆန်ဖရန်စစ္စကို" မြို့တွင် နိုင်ငံ ၅၀ မှ ကိုယ်စားလှယ်တို့က ပဋိညာဉ်စာတမ်းမူကြမ်းရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်များကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက မဲသုံးပုံနှစ်ပုံထောက်ခံမှုဖြင့် ဝင်ခွင့်ပြုသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ထောက်ခံချက်လည်း လိုအပ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ နယူးယောက်မြို့တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး ထားရှိသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ စီမံခန့်ခွဲရေး အရာရှိချုပ်ဖြစ်ပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ထောက်ခံချက်အရ ငါးနှစ်သက်တမ်း အတွက် အထွေထွေညီလာခံကြီးက ခန့်အပ်သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်များ

၁။ ပထမ အတွင်းရေးမှူးချုပ်- ထရီဗီလီ (Trygvelic)
နော်ဝေနိုင်ငံသား (၁၉၄၆ - ၁၉၅၃)

၂။ ဒုတိယ ။ - ဒက်ဟာမှာရှိုးလ် (Dag Hammarsjold)
ဆွီဒင် (၁၉၅၃ - ၁၉၆၁)

၃။ တတိယ ။ - ဦးသန့် (U Thant)
မြန်မာ (၁၉၆၁ - ၁၉၇၁)

၄။ စတုတ္ထ ။ - ကွတ်ဝါးဟိုင်း (Kurt Waldhein)
ဩစတြေးယား (၁၉၇၂ - ၁၉၈၁)

၅။ ပဥ္စမ ။ - ဟာဗီရားပဲရက်စ်ဒီကွေးလျာ
(Javier Peiez de Cuellar)
ပီရူး (၁၉၈၂ - ၁၉၉၆)

၆။ ဆဋ္ဌမ အတွင်းရေးမှူးချုပ်- ဘူထရိုးစ်ဂါလီ (Boutros Ghali)
အီဂျစ် (၁၉၉၂ - ၁၉၉၆)

၇။ သတ္တမ ။ - ကိုဖီအာနန် (Kofi Annan)
ဂါနာ (၁၉၉၇ - ၂၀၀၆)

၈။ အဋ္ဌမ ။ - ဘန်ကီမွန်း (Ban Ki Moon)
တောင်ကိုရီးယား (၂၀၀၇ - ၂၀၁၆)

၉။ နဝမ ။ - အန်တိုနီယိုဂူတာရက်(စ်)
(Antonio Guterres)
(၂၀၁၇ - တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ)

ရုံးသုံးဘာသာစကားများ

အာရေဗစ်၊ တရုတ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှား၊ စပိန်တို့ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းသုံးဘာသာစကားများမှာ အင်္ဂလိပ်နှင့်ပြင်သစ်ဘာသာတို့ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ ရည်မှန်းချက်များမှာ ပဋိညာဉ်စာတမ်းကြီးတွင် အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်။

(၁) နောင်လာနောင်သားတို့ စစ်၏ အန္တရာယ်များမှ ကင်းဝေးရန်။

(၂) လူ့အခွင့်အရေးအခြေခံများကို လက်ခံကျင့်သုံးကြရန်။

(၃) ယောကျ်ား၊ မိန်းမ တန်းတူအခွင့်အရေးရရှိစေရန်၊
နိုင်ငံကြီး ငယ်မဟူတို့သည် တန်းတူအခွင့်အရေးရရှိစေရန်။

(၄) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ စာချုပ်များကို လိုက်နာလာကြမည့် အခြေအနေမျိုး ဖန်တီးပေးရန်။

(၅) လူသားအားလုံး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် နိုင်ငံတကာရဲ့ယန္တရားကြီးကို အသုံးပြုသွားရန်တို့ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးတွင် နိုင်ငံတကာ လုပ်ငန်းတာဝန်များအတွက် အဖွဲ့ကြီး (၆) ဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ငယ်များကို ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။

အဓိကအဖွဲ့ကြီးများ (Major Organizations)

၁။ အထွေထွေညီလာခံ
(General Assembly)

၂။ လုံခြုံရေးကောင်စီ
(The Security Council)

၃။ ထိန်းသိမ်းရေးကောင်စီ
(The Tursteeship Council)

၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံး
(The International Court of Justice)

၅။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး
(The Secretariat)

၆။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ
(The Economic and Social Council)

စစ်ဦးစီးကော်မတီတပ်ဖွဲ့များ (Military Staff Committtee)

၁။ ကုလသမဂ္ဂ စစ်မဖြစ်ပွားရေးတပ်ဖွဲ့ (အန်ဒေါ့ဖ်)

United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF)

၂။ ဆိုက်ပရပ်စ်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့

United Nations Peace-Keeping Forcein Cyprus (UNFICYP)

၃။ လက်ဘနွန်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကြားခံတပ်ဖွဲ့ (ယူနီဖီးလ်)

United Nations Interim Force in Lebanon (U NIFIL)

၄။ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ စစ်ဘက်အကဲခတ်အုပ်စု

United Nations Military Observer Group in India and Paki-stan (UNMOGIP)

၅။ ပါလက်စတိုင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ စစ်ရပ်စဲမှုကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ (UNTSO)

ဒေသဆိုင်ရာကော်မရှင်များ (Regional Commissions)

၁။ အာဖရိကဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်

Economic Commission For Africa (ECA)

၂။ ဥရောပဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်

Economic Commission For Europe (ECE)

၃။ လက်တင်အမေရိက ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်
Economic Commission For Latin America (ECLA)

၄။ အနောက်အာရှဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်
Economic Commission For Western Asia (ECWA)

၅။ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်
Economic and Social Commission For Asia and the Pacific (ESCAP)

အထူးအေဂျင်စီများနှင့် ဆက်နွယ်သည့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ

(Specialized and Related Agencies)

၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အနုမြူစွမ်းအင်အဖွဲ့
International Atomic Energy Agency (IAEA)

၂။ အကောက်ခွန်များနှင့်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူချက်
General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)

၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့
International Labour Organization (ILO)

၄ ။ ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့
Food and Agriculture Organization (FAO)

၅။ ကုလသမဂ္ဂ သိပ္ပံပညာရပ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့
United Nation Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)

၆။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့

World Health Organization (WHO)

၇။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့

International Monetrary Pund (IMF)

၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့

International Development Association (IDA)

၉။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်

International Bank of Reconstruction and Development

(IBRD) (World Bank)

၁၀။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးကော်ပိုရေးရှင်း

International Finance Corporation (IFC)

၁၁။ ကမ္ဘာ့စာပို့လုပ်ငန်းသမဂ္ဂ

International Postal Union (UPU)

၁၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့

International Civil Aviation Organization (ICAO)

၁၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ

International Telecommunication Union (ITU)

၁၄။ ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့.

World Meterorological Organization (WMO)

၁၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့.

International Maritime Organization (IMO)

၁၆။ ကမ္ဘာ့အသိပညာပိုင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့.

World Intellectural Property Organization (WIPO)

၁၇။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ရန်ပုံငွေအဖွဲ့.

International Fund for Argicultural Development (IFAO)

၁၈။ ကုလသမဂ္ဂ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့.

United Nations Relief and Works Agency (UNRWA)

၁၉။ ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုကွန်ဖရင့်

United Nations Conference of Trade and Development (UNCTAD)

၂၀။ ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့.

United Nations Children's Fund (UNICEF)

၂၁။ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ မဟာမင်းကြီးရုံး

Office of the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)

၂၂။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအစီအစဉ်

World Food Programme (WFP)

၂၃။ ကုလသမဂ္ဂလေ့ကျင့်ရေးနှင့် သုတေသနသိပ္ပံ (ယူနီတာ)

United Nations Institute for Training and Reserch (UNITAR)

၂၄။ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်

United Nations Development Programme (UNDP)

၂၅။ ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (ယူနီဒို)

United Nations Indurstrial Development Organization (UNIDO)

၂၆။ ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ် (ယူနက်ပ်)

United Nations Environment Programme (UNEP)

၂၇။ ကုလသမဂ္ဂ တက္ကသိုလ်

United Nations University (UNU)

၂၈။ ကုလသမဂ္ဂ အထူးရန်ပုံငွေအဖွဲ့

United Nations Special Fund (UNSF)

၂၉။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာကောင်စီ

World Food Council (WFC)

၃၀။ ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခြေစိုက်မှုအဖွဲ့.

United Nations Centre for Human Setlements (HABITAT)

၃၁။ ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရန်ပုံငွေအဖွဲ့.

United Nations Fund for Population Activities (UNFPA)

ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့. (ယူနီဆက်ဖ်)

United Nations International Children's Emergency Fund

(UNICEP)

၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၁) ရက်နေ့တွင် အထွေထွေ ညီလာခံက ကုလသမဂ္ဂအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်များ၏ အရေးပေါ် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့. (ယူနီဆက်ဖ်)ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ ကလေးသူငယ်ဒုက္ခသည်များကို အလုံးအရင်းဖြင့် အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရန်အတွက်ဖြစ်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် အထွေထွေညီလာခံက (ယူနီဆက်ဖ်)၏ အာဏာကို အတိုင်းအဆမရှိ တိုးချဲ့ကာ "အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ" ဟူသော စကားလုံးနှင့် "အရေးပေါ်" ဟူသော စကားလုံးများကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့.အနေဖြင့် ကမ□ာအရပ်ရပ်ရှိ သန်းပေါင်းများစွာသော ကလေးသူငယ်များ ခံစားနေကြရရှာသည့် အာဟာရချာတ်ချို့တဲ့မှု၊ ကပ်ရောဂါများရောက်မှုနှင့် စာမတတ်မှုဆီသို့ စတင်၍ အာရုံပြောင်းလဲ စူးစိုက်ခဲ့သည်။

အဓိကအခြေခံအကျဆုံးဖြစ်သော ဆေးဝါးကုသရေး၊ အာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝရေးနှင့် ပညာရေးလုပ်ငန်းများကိုပင် ခံစားရခြင်းမရှိရှာသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေးကြီးသော လိုအပ်မှုများအား ဖြည့်စွမ်းပေးရန်အတွက် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် အခြေခံဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ မဟာဗျူဟာ (အထွေထွေညီလာခံက အတည်ပြုခဲ့သည်)ကို ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ယူနီဆက်ဖ်က ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းမဟာဗျူဟာအရ (ယူနီဆက်ဖ်) အနေဖြင့် မိခင်နှင့်ရင်သွေး ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း၊ လက်တွေ့အာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝရေးလုပ်ငန်း၊ သောက်ရေ သုံးရေ သန့်စင်ရေးနှင့် ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေးလုပ်ငန်း၊ ပုံစံတကျပညာရေးနှင့် ပုံစံမကျသော ပညာရေး မိဘတာဝန်လုပ်ငန်း၊ အမျိုးသမီးကြီးငယ်များအတွက် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများစသော တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အချင်းချင်းဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ရပ်ရွာလူနေ အခြေခံတန်ဖိုးနည်း ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို စီမံကိန်းချမှတ်ရန်၊ အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ တိုးချဲ့ရန်တို့အတွက် အစိုးရများအား ကူညီလျက်ရှိသည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့သည် စုစုပေါင်းအားဖြင့် ကလေးသူငယ် လူဦးရေသန်းပေါင်း(၉၆၀)ခန့်ရှိသော အာဖရိက၊ တောင်အမေရိက၊ မြောက်အမေရိကနှင့် အရှေ့ပိုင်းမြေထဲပင်လယ်ဒေသများမှ နိုင်ငံပေါင်း (၁၀၈)နိုင်ငံတို့မှ ကလေးသူငယ်များအတွက် ကူညီခဲ့သည်။ နယူးယောက်

မြို့ဌာနချုပ်ရှိ အမှုဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးထံ၌ တာဝန်ခံယူထားသော ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းရုံးအဖွဲ့ (၃၇)ဖွဲ့မှ (ယူနီဆက်ဖ်) ဝန်ထမ်းများ၏ အကူ အညီဖြင့် ယင်းအစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။

ယူနီဆက်ဖ်အကူအညီမှ အဓိကအားဖြင့် ကလေးသူငယ်များ အတွက် ရေရှည်အစီအစဉ်များကို ဦးတည်ရေးရှုထားသည်။ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကြီးများ၊ မြို့ရွာမငြိမ်သက်မှုများနှင့် ကပ်ရောဂါများကြောင့် ပေါ် ပေါက်လာသော အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် ကလေးသူငယ်များနှင့် မိခင်များ၏ အရေးတကြီးလိုအပ်မှုများကိုလည်း လျှင်မြန်စွာ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။ အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ရေရှည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆက် လက်ဆောင်ရွက်သွားသည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ယူနီဆက်ဖ်သည် အရေး ပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအကူအညီကို အာဖဂန် နစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဒီဂျီဘူးတီ၊ ဂါနာ၊ ဟွန်းဒူးရပ်စ်၊ အိန္ဒိယ၊ ဂျမေကာ၊ လော၊ လက်ဘနွန်၊ မိုဇမ်ဘစ်၊ ပါကစ္စတန်၊ ဆိုမာလီးယား၊ သိရိလင်္ကာ၊ ဆူဒန်၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်နှင့် ဇိုင်ယာနိုင်ငံများသို့ တိုးချဲ့ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ယူနီဆက်ဖ်သည် မိမိ၏လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့် ပတ်သက် သည့် ဘဏ္ဍာရေးအတွက် စေတနာအလျောက် ထောက်ကူထည့်ဝင်ကြေး ပေါ်တွင် လုံးဝအမှီသဟဲပြုသည်။ ယူနီဆက်ဖ်၏ ဝင်ငွေအနက် သုံးပုံတစ်ပုံ

နီးပါးကို အစိုးရများထံမှ ရရှိသည်။ ကျန်ငွေများကို နေ့ထူးအခါထူး အထိမ်းအမှတ် နှုတ်ခွန်းဆက်ကတ်ပြားများ ရောင်းချမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ရန်ပုံငွေတိုးပွားမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်း အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည်သူတို့ထံမှ ရရှိသည်။ ယူနီဆက်ဖ်၏ စုစုပေါင်း နှစ်စဉ်ဝင်ငွေမှာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာ (၄၃.၅) သန်း ရရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာ (၂၁၁) သန်းအထိ တိုးမြင့်လာသည်။

စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီက ရွေးချယ်သည့် နိုင်ငံ ၃၀ မှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော အမှုဆောင်ဘုတ်အဖွဲ့သည် ယူနီဆက်ဖ်၏ ပေါ်လစီမူဝါဒများကို သတ်မှတ်ပေးကာ ယူနီဆက်ဖ်၏ အစီအစဉ်များကို ဆန်းစစ်ရန်အတွက် နှစ်စဉ်အစည်းအဝေးကျင်းပသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကလေးများနှစ်အဖြစ် ကြေငြာခဲ့သော အထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အဆိုအရ ယူနီဆက်ဖ်အား ထိုနှစ်၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် တာဝန်ခံယူသည့် ကုလသမဂ္ဂ၏ ဦးဆောင်အဖွဲ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှ ယူနီဆက်ဖ်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီကော်မတီနှင့်တွဲဖက်ကာ ကမ်ပူချားနိုင်ငံလူထုအတွက် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်တစ်ရပ်ကိုလည်း ဆောင်ရွက်၍ စားနပ်ရိက္ခာများ၊ ဆေးဝါးများ၊ ပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်းများနှင့် အခြားကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများဖြင့် ကူညီထောက်ပံ့လျက်ရှိသည်၊

၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ယူနီဆက်ဖ်သည် နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်။ ရုံးဌာနချုပ်ကို နယူးယောက်မြို့၊ အမေရိကန်တွင် ထားရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးညီလာခံ (အန်းတက်အဖွဲ့)

United Nations Conference of Trade and Development (UNCTAD)

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကြီးမှ ၎င်း၏အမြဲတမ်း လုပ်ငန်းအဖွဲ့အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှု ဆယ်စုနှစ်များ၏ ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံသည် ဖွံ့ဖြိုးစနိုင်ငံများ ကုန်သွယ်ရေးတိုးချဲ့ရန်နှင့် ထိုသို့တိုးချဲ့ခြင်းဖြင့် ၎င်းနိုင်ငံများ၏ ရှင်သန်ကြီးထွားလာမှု မပြိုကွဲစေရန်အတွက်လိုအပ်သည့် အင်အားများ တိုး၍ရရှိရန် အလေးထားသည်။

ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ၏ ပထမဆုံး အစည်းအဝေးကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ဂျီနီဗာတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် နယူးဒေလီတွင်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် စင်တီယာဂိုတွင်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် နိုင်ရိုဘီတွင်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် မနီလာတွင် လည်းကောင်း ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ညီလာခံအဖွဲ့ဝင် အားလုံးပါဝင်သော ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုဘုတ်အဖွဲ့သည် ညီလာခံယန္တရားတွင် အမြဲတမ်းပါသည်။ ဘုတ်အဖွဲ့သည် သာမန်အားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်စည်းဝေးကာ ညီလာခံ၏ လုပ်ငန်းများကို မပြတ်ဆောင်ရွက်သည်။ အဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သော အဓိကကော်မတီကြီး (၆)ခု ဘုတ်အဖွဲ့တွင်ထားရှိပြီး လုပ်သုံးကုန်များ၊ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ဘဏ္ဍာရေးများ၊ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်အများအပြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများ၊ သင်္ဘောကိစ္စများနှင့် ကုန်သွယ်မှု ဦးစားပေးခြင်းဆိုင်ရာ ကော်မတီတို့ဖြစ်ကြသည်။ အဓိကကြိုးပမ်းမှုများအနက် ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ၏ အခြေခံထွက်ကုန်များ၊ ဈေးနှုန်းများ၊ အမြတ်ရရှိရေး၊ တည်ငြိမ်ရေးနှင့် မျှတရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ထိုမှတဆင့် စက်မှုထွန်းကားသောနိုင်ငံများ၏ ဈေးကွက်တွင် ပိုမိုရောင်းချရန်အတွက် ကြိုးပမ်းခြင်းတို့လည်း ပါဝင်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကုန်ပစ္စည်းများဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုများ သို့မဟုတ် စီစဉ်မှုများ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ၏ စီးပွားရေးများ စုလင်ဝေဆာလာစေမှုများ၊ ဓာတုဗေဒ ကုန်ပစ္စည်းတုများ တိုး၍ပေါ်ထွက်နေသောကြောင့် ယှဉ်ပြိုင်ရာမှာ သဘာဝကုန်ပစ္စည်းများ မည်မျှတိုးရမည်ကို သုတေသနပြုလုပ်စေမှုများတို့ လိုအပ်သည်။

ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များမှ ကုန်ချောများနှင့် ကုန်ချောတစ်ပိုင်း ကုန်ပစ္စည်းများတိုး၍ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်လည်း အရေးကြီးသည်။

အစီအစဉ်ကြီးများသည့် နောက်အပိုင်းတစ်ခုမှာ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များအား ဘေးသင့်ကပ်ဆိုက်ရောက်သော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဈေးနှုန်းအနိမ့်အမြင့်ဖြစ်မှု လျော့နည်းသွားစေရန် သို့တည်းမဟုတ် ပပျောက်သွားစေရန်၊ လူသုံးကုန်အချို့ကြား ကန်သိုလှောင်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျခံရမည့် ရန်ပုံငွေ တည်ထောင်ရန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် မတ်လအတွင်း ကျင်းပခဲ့သော ညီလာခံတစ်ရပ်တွင် သဘောတူခဲ့သည့် အခြေခံအကြောင်းအချက်များအရ ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်အပိုဒ်များ မူကြမ်းကို ကြားဖြတ်စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုများသည် ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် အဆီးအတားများကို ကျော်နင်းအောင်မြင်ကာ သဘာဂရော်ဘာဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်ကို ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

ထုတ်လုပ်သူနှင့် သုံးစွဲသူ ကုန်ကျမှုကို ညီမျှစွာခံရမည့် ပထမဆုံးသော လူသုံးကုန်သဘောတူညီမှုဖြစ်ပြီး ဘုံရန်ပုံငွေ၏ ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ရေး စီစဉ်ကြံစည်ချက်နှင့်လည်း ပထမဆုံးဆက်စပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်သုံးစွဲမှု (၈၀)ရာခိုင်နှုန်းစီရှိသော တိုင်းပြည်များက လက်ခံသဘောတူပြီးနောက် ယင်းသဘောတူညီမှုသည် အတည်ဖြစ်လာမည်။ ကုလသမဂ္ဂ

ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၏ နောက်ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်မှာ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ၏ ကုန်ချောများနှင့် ကုန်ချောတစ်ပိုင်းပစ္စည်းများ နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့ရာတွင် ကျယ်ပြန့်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေးဖြစ်သည်။ ကြာရှည်စွာ စေ့စပ်ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် သဘောတူညီချက်တစ်ရပ် ရရှိခဲ့သည်။ ဦးစားပေးခြင်းများဆိုင်ရာ ယေဘူယျစနစ်အရ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ ပြည်ပပို့ကုန်ပို့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ကျယ်ပြန့်စွာ ရေးဆွဲရန် သဘောတူညီမှုရရှိကြသည်။ ယခင်က ကုန်သွယ်ရေးမူများသည် အခွင့်အထူး၊ အကျိုးထူးခံနိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ခြင်းမရှိ။ ယခုကဲ့သို့ သဘောတူညီမှုသည် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ၏ ဂါဒလမ်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရေး ရောင်ပြန်ဟပ်လျက်ရှိသည်။ ယေဘူယျ အခွန်စည်းကြပ်မှု ဦးစားပေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးသောကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များစွာ အကျိုးခံစားခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ဂျီနီဗာမြို့တွင် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံတစ်ရပ်ကို ရက်သတ္တသုံးပတ်ကြာကျင်းပပြီး ထိုကဲ့သို့သော ကျင့်သုံးမှုများအတွက် သဘောတူညီချက်များကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ ကျန်အပိုဒ်များအပေါ် သဘောတူညီမှုများ ရရှိရေးအတွက် ကြိုးစားရန် ညီလာခံကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပခဲ့သည်။

ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များသို့ ငွေရရန်နည်းလမ်းများ အသားတင်စီးဝင်ရေး၊ အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအထောက်အပံ့များမှ တရားဝင်ရရှိရေးအတွက် တိုးမြှင့်ရန်ကိုလည်း ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံမှ စဉ်းစားခဲ့သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာဝယ် အထောက်အပံ့ပေးရာ၌ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များ ပိုမိုကောင်းမွန်လာရေး၊ အကြွေးဝန်ထုပ်ကြီး လျော့နည်းရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးစနစ်ကျင့်သုံးရေးတို့ကို ဦးတည်ရေးဆွဲကာ ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံက ထောက်ခံထားသည်။

စက်မှုလက်မှု အတတ်ပညာနယ်ပယ်တွင် ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလက ဂျီနီဗာမြို့တွင် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ ဒုတိယအစည်းအဝေးကျင်းပပြီး စက်မှုလက်မှု အတတ်ပညာဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာကိုဥပဒေတစ်ရပ်ကို စေ့စပ်ဆွေးနွေးသည်။ စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုများ ပြီးပြတ်စေရန်နှင့် ယင်းကိုဥပဒေအတွက် လိုအပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ အတည်ပြုချမှတ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံကျင်းပရန် အထွေထွေညီလာခံက အာဏာအပ်နှင်းလိုက်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ၏ စက်မှုလက်မှုအတတ်ပညာ အစွမ်းအစ အင်အားဖြည့်တင်းရေးကိုလည်း ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံက တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

သူတို့၏ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးမှုကို ထောက်ခံသောအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးစ တိုင်းပြည်များကြား ကုန်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး ပေါင်းစည်းမှုနှင့် စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမြှင့်တင်ရန် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု ညီလာခံသည် တိုး၍ဂရုပြုလျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံခြားသို့ ကုန်တင်ပို့ရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ အာမခံနှင့် နိုင်ငံစုံကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းကြီးများနယ်ပယ်မှ လုပ်ငန်းများကို မျက်ဝါးထင်ထင်ရှုမြင်စေသည်။ သင်္ဘောဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆိပ်ကမ်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသင်္ဘောဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတရားဥပဒေနယ်ပယ်တွင်လည်း ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု ညီလာခံသည် နိုင်ခံ့သည့် အလုပ်အစီအစဉ်ကို ချမှတ်လိုက်သည်။ ညီလာခံ၏ ကမကထပြုချက်အရ စာအချုပ် (၂)ခုကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်တင်သင်္ဘောများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သင်္ဘောလိုင်းများဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ကုန်များကို တစ်နည်းမက သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ဥပမာ လေကြောင်းဖြင့် စတင်သယ်ယူ၊ နောက်သင်္ဘောဖြင့်ဆက်ပို့၊ နောက်ဆုံးတွင် ကုန်းလမ်းဖြင့် သယ်ဆောင်ခြင်း) နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနောက်အကျဆုံး တိုင်းပြည်များ၏ ရေကြောင်းကုန်သွယ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေး၊ ကုန်တင်ခနှုန်းထားပြဿနာများသည် ယင်းနယ်မှ အခြားလုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များအနက် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးစနစ်ချင်း မတူကွဲပြားသည့် တိုင်းပြည်များကြား ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်စေရေးလည်း ပါဝင်သည်။ အရှေ့နှင့် အနောက်ကုန်သွယ်မှု တိုးချဲ့ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးစနိုင်ငံများနှင့် အရှေ့ဥရောပနှင့် အာရှမှဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများကြား ကုန်သွယ်ရေးတိုးချဲ့ကြရန် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးကျွန်းနှင့် ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမရှိကုန်းတွင်းပိတ်တိုင်းပြည်များအတွက် အထူးဆောင်ရွက်ချက်များကို ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံက ထောက်ခံအကြံပြုထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ် ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံမှ အဆိုပြုလာသည့် မြေဝိုင်းဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များ အတွက် အထူးရန်ပုံငွေခတတ်တဥပဒေကို ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ အထွေထွေညီလာခံက အတည်ပြုလိုက်သည်။ ယင်းသို့သော တိုင်းပြည် များရင်ဆိုင်နေရသည့် အပိုသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကုန်ကျစရိတ်များကြောင့် နစ်နာမှုများကို ကာမိစေရန်အတွက် ရန်ပုံငွေကပင်ရင်းအခြေအမြစ်များကို ထောက်ပံ့ရရှိစေသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်အတွက် ကတိပြုထားသော ငွေကြေး ပမာဏသည် လိုအပ်သောအခြေအမြစ်အတွက် မလုံလောက်သောကြောင့် ကြီးပြင်းလည်ပတ်နိုင်လောက်သော ရန်ပုံငွေ ဖြစ်လာရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအား ရက်ရောစွာ ထည့်ဝင်ထောက်ပံ့ကြရန် အထွေထွေညီလာခံက တိုက်တွန်းထားသည်။

ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၏အမှုဆောင်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ရပ် အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံသည် ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည်များမှ စီမံကိန်းများကိုလည်း ကျွမ်းကျင်မှု အကူအညီများ ပေးလျက်ရှိသည်။ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးဆောင်သော အမြဲတမ်း အတွင်းရေးမှူးများအဖွဲ့ (ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံဌာနချုပ်ရုံး) ကို ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် ထားရှိပြီး နယူးယောက်မြို့ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် ဆက်သွယ်ရေးရုံးဖွင့်ထားသည်။

ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (ယူအင်န်ဒီပီ)

United Nations Development Programme (UNDP)

ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (ယူအင်န်ဒီပီ) သည် နည်းဘက်စုံ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ကြိုတင်ရင်းနှီးမှုများ ကူညီထောက်ပံ့ရာ ကမ□ာ့အကြီးဆုံးသော အစီအစဉ်ကြီးဖြစ်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးစတိုင်းပြည် ၁၅၀ နှင့် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်း အားလုံးလိုလိုမှာပင် (ယူအင်န်ဒီပီ) ပါဝင်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ကောက်ပဲသီးနှံနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်ရေး၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ သစ်တော၊ ဓာတ်သတ္တု၊ ကုန်ချောထုတ်စက်ရုံ၊ ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ အိုးအိမ်အဆောက်အအုံလုပ်ငန်း ကုန်သွယ်ရေး၊ ကမ□ာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်

သန့်ရှင်းရေး၊ ပညာရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေး၊ လူနေရပ်ကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ စီးပွားရေး စီမံကိန်းချမှတ်ရေး၊ ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေး စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

ယူအင်န်ဒီပီမှ ထောက်ပံ့လျက်ရှိသော ကြိုတင်ရင်းနှီးမှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုလုပ်ငန်းပေါင်း (၄၅၀၀) ကျော်တို့တွင် အထွေထွေရည်ရွယ်ချက်ကြီး (၂) ရပ်ရှိပြီး အပြန်အလှန်ဆက်နွယ်လျက်ရှိသည်။

အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များသည် (ယူအင်န်ဒီပီ)၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသော နိုင်ငံအလိုက်နှင့် ဒေသအလိုက်လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။

ဂင်ငွေနည်းပါးသော နိုင်ငံများ၏ သဘာဝသယံဇာတ အလားအလာနှင့် စီးပွားရေးအလားအလာ တန်ဖိုးလေ့လာ တည်းဖြတ်ရေးနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ခံစားမှုလုပ်ငန်းများကို တိုးတက်ထုတ်လုပ်ပြီး ကျယ်ပြန့်စွာ ဖြန့်ဖြူးရေးအတွက် အလားအလာများကို အကဲဖြတ်ခြင်း။

ပညာရေးစနစ်များကို အခြေခံမှသည် တက္ကသိုလ်အဆင့်များအထိ တိုးချဲ့အင်အားဖြည့်တင်းခြင်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုတို့ကို အပြည့်အဝသင်ကြား လေ့လာခွင့်လုပ်ငန်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ဆိုင်ရာ စာပေတတ်ကျွမ်းမှုများနှင့် အထူးပညာရပ်များအတွက် နိုင်ငံခြားပညာသင်ဆုများ ချီးမြှင့်ခြင်း။

ယင်းလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် အရင်းအနှီးများ စုစည်းရာတွင် ကူညီခြင်း၊ ဦးစားပေး ဖွံ့ဖြိုးမှုပြဿနာများတွင် ခေတ်မှီစက်မှုလက်မှုသုတေသနပြုချက်များ အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် အခြေအနေများတည်ထောင်ပေးခြင်း၊ အသစ်ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များနှင့် ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ နည်းစနစ်အသစ်များကိုလည်း အသုံးချစေရန် ဖန်တီးခြင်း။

ကျေးလက်ဒေသများနှင့် မြို့ပြများတွင် လူနေမှုအခြေအနေများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်၊ လူငယ်များကို ပိုမိုအထူးပြုကာ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးအတွက် အခြေအနေ အခွင့်အလမ်းများအတွက် လှုပ်ရှားခြင်း၊ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းများအတွက် အခြားမရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဆက်သွယ်သည့် အကြံပေးခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဆိုင်ရာ ခံစားခွင့်များပေးခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်သည် မည်မျှအထိအောင်မြင်နေပြီနည်း ဆိုသည်ကို တွက်ချက်ကြည့်ရာ ၁၉၇၈ ခုနှစ်အထိ အောက်ပါအတိုင်း ပြသနေသည်။

ယူအင်န်ဒီပီ အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်ခဲ့ပြီး ကြိုတင်ရင်းနှီးမှု လေ့လာရေးလုပ်ငန်းများ၏ နောက်ပိုင်းတွင် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဆင့်ဖြစ်စေ

အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း (၃၀) ဖိုး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။ ယူအင်န်ဒီပီ အထောက်အပံ့ခံ တက္ကသိုလ်များ၊ သိပ္ပံသင်တန်းများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုအဆင့် မြင့်ခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံတကာမှ ပါရဂူများနှင့် အတူ လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း အတော်များများမှာ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် တိုးတက်ခဲ့ကြသည်။ ယူအင်န်ဒီပီ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော လူတို့သည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များတွင် ခေတ်မီသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ပညာသင်စာရင်းတွင် အထက်တန်းပြကျောင်းဆရာများ၊ စက်မှုလက်မှု၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များကို ပို့ချနေသူများ၊ မန်နေဂျာများ၊ ကြီးကြပ်ရေးမှူးများ၊ ရောင်းဝယ်ရေးပါရဂူများနှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ၊ အများပြည်သူသုံး ပစ္စည်းများဆိုင်ရာပါရဂူများ၊ အင်ဂျင်နီယာများနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲသူများ ပါဝင်ကြသည်။ စီးပွားရေးအသုံးဝင်သော ဓာတ်သတ္တု ဒေါ်လာသန်း (၄၅၀၀၀) ဖိုး ယူအင်န်ဒီပီ အထောက်အပံ့ဖြင့် တူးဖော်ရေးသမားများက ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ယူအင်န်ဒီပီ အစိုးရအဖွဲ့များက မိမိတို့ဦးစားပေးအလိုက် လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ မေတ္တာရပ်ခံလာမှသာလျှင် ဖွံ့ဖြိုးမှုကြိုးပမ်းချက် အကူအညီများကို နိုင်ငံအလိုက်နှင့် ဒေသအဝိုင်းအဝန်းဖြင့် ထောက်ပံ့ကူညီ၏။ ထိုသို့ကူညီဆောင်ရွက် ထောက်ပံ့မှုတွင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးကိုယ်တိုင်နှင့်

ဆက်စပ်လျက်ရှိသော အေဂျင်စီ (၂၅) ခုတို့က ဆောင်ရွက်ကြသည်။

(၁) နိုင်ငံတကာ အနုမြူအင်အား အေဂျင်စီ

(၂) နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားအဖွဲ့

(၃) စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့

(၄) ယူနက်စ်ကိုခေါ် ကုလသမဂ္ဂပညာရေးသိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

(၅) ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့

(၆) ကမ္ဘာ့ဘဏ်ခေါ် နိုင်ငံတကာ ပြည်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

(၇) နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့

(၈) ကမ္ဘာ့စာပို့လုပ်ငန်းသမဂ္ဂ

(၉) နိုင်ငံတကာ ဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ

(၁၀) ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့

(၁၁) အစိုးရချင်း ရေကြောင်းဆိုင်ရာ တိုင်ပင်မှုအဖွဲ့

(၁၂) ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

(၁၃) ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ

(၁၄) အမေရိကတိုက်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်

(၁၅) အာဖရိက ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

(၁၆) အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေ (ယူနီဆက်ဖ်) ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအစီအစဉ်၊ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂမဟာမင်းကြီးရုံး၊ ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ်၊ ကမ္ဘာ့ဉာဏ်စွမ်းရည် ပစ္စည်းများအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ ကမ္ဘာ့လှည့်သည်အဖွဲ့ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးမှု အာရပ်ရန်ပုံငွေနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ရန်ပုံငွေတို့ဖြစ်ကြသည်။ ယူအင်န်ဒီပီ ကိုယ်တိုင်ကလည်း လုပ်ငန်းများကို တစ်စုံတစ်ခုသော အရည်အတွက်အထိ တိုက်ရိုက်ကိုင်တွယ်သည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်တွင် ယူအင်န်ဒီပီ၏ နှစ်စဉ်သုံးစွဲလည်ပတ်ငွေသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၄၅၀ ပတ်ဝန်းကျင်ခန့် ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ယူအင်န်ဒီပီ အထောက်အပံ့ခံနိုင်ငံများသည် စီမံကိန်းကုန်ကျစရိတ်ထက်ဝက်ကျော်ကို တာဝန်ယူထည့်ဝင်ကြရသည်။ ယူအင်န်ဒီပီက ကမကထပြုလုပ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းအားလုံး၏ နှစ်စဉ်ကုန်ကျငွေမှာ အမေရိကန်သန်းပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်သည်။ နိုင်ငံတကာမှခေါ်ယူသည့် ပါရဂူများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်၊ နိုင်ငံခြားမှတင်သွင်းသောစက်ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးစာချုပ်ပါ အထူးခံစားခွင့်စားရိတ်များ၊ ပညာသင်စရိတ်များကို ယူအင်န်ဒီပီမှ အကုန်အကျခံသည်။ အမျိုးသား အမှုထမ်းတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်၊ လုပ်ငန်းအဆောက်အဦးများ၊ ဒေသတွင် ရရှိနိုင်သော ပစ္စည်းများ၊ ခံစားခွင့်များကိုမူ အထောက်အပံ့ရယူသည့်နိုင်ငံများက

ကုန်ကျထည့်ဝင်ရသည်။ ယူအင်န်ဒီပီ၏ ငွေကြေးစရိတ်များအတွက် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်တိုင်းလိုလိုနှင့် ကုလသမဂ္ဂနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော အေဂျင်စီတို့၏ အဖွဲ့ဝင်များက စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်ငွေဖြင့် သုံးစွဲသည်။ ထည့်ဝင်ငွေသည် လျှင်မြန်စွာတိုးတက်လျက်ရှိရာ ၁၉၅၉ ခုနှစ်က ဒေါ်လာ ၅၅.၂ ခန့်ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၆၈၀ ကျော်ခဲ့သည်။ ယူအင်န်ဒီပီခေါ် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၏ ရုံးဌာနချုပ်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်မြို့တွင် ထားရှိသည်။

၁၉၇၀ ခုနှစ် အထွေထွေညီလာခံကြီးက ကုလသမဂ္ဂလုပ်အားပေးများ အစီအစဉ်ဟူသော အစီအစဉ်သစ်တစ်ခုကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ထိုအစီအစဉ်ကို ယူအင်န်ဒီပီက အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲသည်။ အသက် (၂၁) နှစ်ပြည့်ပြီး ကျန်းမာသန်စွမ်းသည့် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတို့သည် သတ်မှတ်ထားသည့် ပညာအရည်အချင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုနောက်ခံနှင့် ပြည့်စုံပါက ကုလသမဂ္ဂ လုပ်အားပေးအဖြစ်လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအထိ ဖွံ့ဖြိုးစနိုင်ငံပေါင်း (၇၀)မှ လုပ်အားပေးပေါင်း (၆၀၀) ခန့်က (၇၅) နိုင်ငံတွင် လုပ်အားပေးပေါင်း ၁၄၀၀ နီးပါး လုပ်အားပေးလျက်ရှိသည်။ လုပ်အားပေး ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံးနိုင်ငံများနှင့် လွတ်လပ်စနိုင်ငံများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြသည်။

လုပ်အားပေးများအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများမှာရော ဖွံ့ဖြိုးစနိုင်ငံများမှပါ လာရောက်ကြသည်။ စက်မှုထွန်းကားသည့် နိုင်ငံများမှ လုပ်အားပေးများသည် ရှိပြီးဖြစ်သော လုပ်အားပေးအဖွဲ့များ သို့မဟုတ် အစိုးရများမှ တစ်ဆင့် လျှောက်ကြရပြီး ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ လုပ်အားပေးများကိုမူ ထိုနိုင်ငံများရှိ ယူအင်န်ဒီပီရုံးများက တာဝန်ယူစုဆောင်းသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် လုပ်အားပေးများနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်နိုင်ရန် များစွာကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ လုပ်အားပေးများ အလိုရှိကြောင်း လူသိရှင်ကြားတောင်းခံလာပြီး လက်ခံမည့်နိုင်ငံ၏ သဘောတူညီချက်ရရှိပြီးသည့် လုပ်အားပေးများကို သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်သည်။ အတွေ့အကြုံရင့်သော ပါရဂူများ၏ လက်အောက်ဝယ် သီးခြားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ကုလသမဂ္ဂလုပ်အားပေး အစီအစဉ်က တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးသည့် လုပ်ငန်းများကို အမျိုးအစားခွဲခြားပြရသော . . . စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်အားပေးတစ်ယောက်သည် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး တိုးတက်စေသည့် နည်းစနစ်များကို သရုပ်ဖော်ပြသခွင့်ရခြင်း၊ ဒေသမှရရှိသည့် ပစ္စည်းများဖြင့်သာ အိုးအိမ်အဆောက်အဦးများ ဆောက်လုပ်ရေးတာဝန်ကိုယူနေသော ပါရဂူအား လူငယ်ဗိသုကာက အကူအညီပေးခြင်း၊ မြေတိုင်းသမား လုပ်အားပေးတစ်ယောက်ကမူ အသေးစားဆည်မြောင်း

ဖောက်လုပ်ရေးနှင့် မြို့ပြစည်ပင်သာယာရေး၊ ရေပေးဝေရေးလုပ်ငန်းတို့တွင် မြေတိုင်းရာ၌ပါဝင်ခြင်း၊ သတ္တဗေဒ ပညာရှင်တစ်ယောက်ကမူ အမျိုးသား တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အတွင်းရှိ တိရစ္ဆာန်များ၏စွမ်းအားကို လေ့လာမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း၊ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်ကမူ သက်ကြီး စာတတ်မြောက်မှု 'အသုံးလုံးကြေ' သင်တန်းများတွင် စေတနာအလျောက် လုပ်အားပေးနိုင်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ် သည်။

လူဦးရေ၏ အဆင်းရဲဆုံးသော အလွှာကို လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြှင့်ပေးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လူငယ်အစီအစဉ်များ၊ တည်ထောင်ရေးဆိုင်ရာ လူစုအဆင့်အရ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးလုပ်ငန်းဆောင်တာများ မြှင့်တင်ပေးသည့် ပြည်တွင်းဖွံ့ဖြိုးမှု အသုံးခံအဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ရန်ဟူသော ၁၉၇၆ ခုနှစ် အထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ အစီအစဉ်ကကြီးမားစွာကြီးပမ်းလျက်ရှိသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂလုပ်အားပေး ၁၀၀၀ အထိတိုးရန် ၁၉၇၆ ခုနှစ် အထွေထွေညီလာခံက အတည်ပြုခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (ယူနက်စကို)

United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO)

ယူနက်စကိုအဖွဲ့ကြီး၏ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်းဥပဒေအား လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသော နိုင်ငံနှစ်ဆယ်တို့က မိမိတို့၏ သဘောတူညီလက်ခံကြောင်း စာချုပ်စာတမ်းကို ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း (အင်္ဂလန်) အစိုးရ၏ လက်သို့ ပေးအပ်လိုက်သည့် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၄)ရက်နေ့တွင် စတင်တည် ထောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့လေသည်။

အဓိကရည်ရွယ်ချက်များမှာ ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းကြီးက ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ၏ အကျိုးငှာ လူမျိုး၊ ဘာသာစကား၊ ဘာသာတရား မခွဲခြားဘဲ အတည်ပြုထားသော လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကိုလည်းကောင်း၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကိုလည်းကောင်း၊ တရားမျှတမှုကိုလည်းကောင်း အားလုံးကအကြွင်းမဲ့လေးစားလိုက်နာစေရန်အတွက် ပညာရေး၊ သိပ္ပံ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဆက်သွယ်ရေး တိုးမြှင့်နိုင်ငံများအချင်းချင်း ပူးတွဲဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးမြှင့်တင်၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးတို့အား အထောက်အကူပြုရန်။

ယူနက်စကိုသည် ရည်ရွယ်ချက်များကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အလားတူတွဲဖက်ထားသော လုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ရပ်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိသည်။ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်မှာ ယူနက်စကို၏ အခွင့်အာဏာပိုင်ဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းများတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အသိပညာရှင်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ အခြားလုပ်ငန်းတစ်ရပ်မှာ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေးအတိုင်းအတာများအထိ ကျွမ်းဝင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် လုပ်ငန်းများကို စီမံဆောင်ရွက်ရသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို အောက်ပါအတိုင်း ယေဘုယျအားဖြင့် အမျိုးအစားများ ခွဲခြားထားသည်။ နိုင်ငံတိုင်းရှိ ပြည်သူတို့အနေဖြင့် မိမိတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ပိုမိုထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြစေရန် ပညာရေးကို တိုးချဲ့ခြင်းနှင့် လမ်းပြခြင်းလုပ်ငန်း၊ နိုင်ငံတိုင်းအနေဖြင့် မိမိ၏ အခြေအမြစ်များ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် သိပ္ပံပညာနှင့် စက်မှုသိပ္ပံအုတ်မြစ်များကို ချပေးခြင်းလုပ်ငန်း၊ ယဉ်ကျေးမှု ဒွင်ပြင်လက္ခဏာပျောက်ဆုံးမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမျိုးမျိုးကွဲပြားမှုတို့ မဆုံးရှုံးစေဘဲ ခေတ်မီရေးအစီအစဉ်မှ အခွင့်အလမ်း အများဆုံးထုတ်ယူရန်အတွက် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းရေးကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ အသိပညာကို အားလုံးပေါင်းစုရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ မျှတစွာထွက်ရှိလာရန်လည်းကောင်း၊ သတင်း

ပြန်ကြားရေးစနစ်များ မျှတချောမွေ့စေရန်လည်းကောင်း၊ ဆက်သွယ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ လူ့အခွင့်အရေးများအပြင် တရားမျှတရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကရိယာများအဖြစ် လူမှုသိပ္ပံပညာရပ်များကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်သည်။

ယူနက်စကိုအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သော အထွေထွေကွန်ဖရင့်ကြီးသည် ယူနက်စကို၏ ပေါ်လစီမူဝါဒလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတို့ကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်အတွက် ၂ နှစ်တစ်ကြိမ် အစည်းအဝေးကျင်းပသည်။ ယင်းညီလာခံက ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော အဖွဲ့ဝင် ၄၅ ဦးပါဝင်သည့် အလုပ်အမှုဆောင်ဘုတ်အဖွဲ့သည် တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး သုံးကြိမ်အစည်းအဝေးကျင်းပ၍ ညီလာခံက အတည်ပြုချက်ချမှတ်သော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို ကြီးကြပ်ရန်အတွက် တာဝန်ခံယူရသည်။ အဖွဲ့ကြီး၏ ရုံးဌာနချုပ်မှာ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပဲရစ်မြို့ရှိ ယူနက်စကိုဂေဟာဖြစ်သည်။ ရုံးအဖွဲ့တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တစ်ဦးနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမှုထမ်းများ ပါဝင်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ် (ယူအင်န်အီးပီ) (ယူနက်ပ်)

United Nations Enviomemt Programme (UNEP)

၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပေါ်ပေါက်လာသော အရေးကြီးသည့် ပြောင်းလဲမှုများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပတ်သက်၍ ကောင်းမွန်သော အလေ့အထများကို အားပေးညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက်လည်းကောင်း ကွန်ဖရင့်၏ ထောက်ခံအကြံပေးချက်များအပေါ်၌အခြေခံကာ ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ်အဖွဲ့ (ယူနက်ပ်)ကို အထွေထွေညီလာခံကြီးက ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ၅၈ နိုင်ငံပါဝင်သော အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီကိုလည်းကောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့များ၏ အကြီးအကဲများပါဝင်သော ပတ်ဝန်းကျင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ အမှုဆောင် ညွှန်ကြားရေးမှူးတစ်ဦး ကြီးမှူးသော အတွင်းရေးမှူးများ ရုံးတစ်ခုကိုလည်းကောင်း အထွေထွေညီလာခံကြီးက ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ယူနက်ပ်၏ ပထမ လေးနှစ်ကာလကုန်ဆုံးသည့် အခါ၌ ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့အတွက် ထောက်ပံ့သည့် ဝင်ငွေများမှာ အထွေထွေညီလာခံမှ သတ်မှတ်ထားသည့် လျာထားချက် ပန်းတိုင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁၀၀ ထက် ကျော်လွန်သွားခဲ့သည်။ ယူနက်ပ် သည် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အရ စတော့ဟုမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေး စီမံကိန်းပေါ်တွင် အခြေပြုကာ "ကမ္ဘာမြေစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမှု" လုပ်ငန်းကို ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများမှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စူးစမ်း လေ့လာစစ်ဆေးကြည့်ရှုရေး လုပ်ငန်းကြီးဖြစ်၍ အဓိကအပိုင်းကြီးသုံးပိုင်း ပါရှိသည်။

ပထမအဓိကအပိုင်းကြီးမှာ လူတို့၏ပြုမူမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဘာဝကြောင့်သော်လည်းကောင်း ပေါ်ပေါက်လာသော အဆိုးရွားဆုံး ပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများကို သဘောပေါက်နားလည်ရန်၊ ကြိုတင် တွက်ဆရန်၊ တိုက်ဖျက်ရန်တို့အတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက် အလက်အကြောင်းအရာများကို အစိုးရများသိရှိအောင် လုပ်ဆောင်ပေး သည့် ကမ္ဘာ့အနှံ့ပတ်ဝန်းကျင် စီစစ်မှတ်သားမှု စနစ်လုပ်ငန်းပိုင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယအဓိကအပိုင်းကြီးမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များနှင့် အသိပညာများ ရရှိရန်အတွက် ကွန်ပျူတာဖြင့် ရည်ညွှန်း ချက်များကို ဖော်ထုတ်ပေးသော "အင်ဖိုတဲရား" ခေါ် လုပ်ငန်းပိုင်းဖြစ်သည်။

ဇာတိယအာဖရိကအပိုင်းကြီးမှာ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဘေးဥပါဒ်ပြုနိုင်သော ဓာတ်ပစ္စည်းပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို နိုင်ငံအသီးသီးရှိ သတင်းထောက်များ၏ အကူအညီဖြင့် ဖော်ထုတ်ပေးသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဆိပ်ဓာတ်ပြင်းထန်သည့် ဓာတ်ပစ္စည်းများမှတ်တမ်း (အိုင်အာရ်ပီတီစီ) ခေါ် လုပ်ငန်းပိုင်းဖြစ်သည်။

"ကမ္ဘာမြေစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမှု" လုပ်ငန်းနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းများ၊ ယူနက်ပ်၏ ပြင်ပအကန့်အသတ်များဆိုင်ရာ အစီအစဉ်လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ လူတိုင်းပြုမူလုပ်ကိုင်မှုဒဏ်များကြောင့် အဖတ်ဆယ်၍မရလောက်အောင် ပျက်စီးသွားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို ယင်းအစီအစဉ်က ညွှန်ပြဖော်ထုတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၇၉ခုနှစ် ကျေးရွာနှင့်မြို့ပြလူနေဒေသများ၏ ဖလပေဒလုပ်ငန်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းနှင့် အမှုပိုင်းဒေသ သစ်တောများကဲ့သို့သော မြေပြန့်ပေါ်ရှိ သက်ရှိ ပတ်ဝန်းကျင်အဖွဲ့များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် စီမံကိန်း ၈၀၀ နီးပါးခန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။

ယူနက်ပ်အနေဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေကို မြှင့်တင်ရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ပညာပေးသင်ကြားရေးတို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၇၇ ခုနှစ် သဲကန္တာရများ ပြန့်ပွားမှုဆိုင်ရာ

ကုလသမဂ္ဂ ကွန်ဖရင့်က သဲကန္တာရများပြန့်ပွားမှုကို တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ယူနက်ပ်သို့ တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ယင်းစီမံကိန်းတွင် မြေယာပြန်ထည်ထူထောင်ရေး စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် နိုင်ငံတစ်ခုချင်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ ပေါင်းစပ်ပါဝင်သည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ကမ်းခြေနိုင်ငံ ၁၆ နိုင်ငံတို့က သဘောတူညီချက်အသီးသီးကို လက်မှတ်ရေးထိုးကာ မြေထဲပင်လယ်ဒေသကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အတွက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးစီမံကိန်းတစ်ရပ်ကို အတည်ပြုချမှတ်ပြီးနောက် ယူနက်ပ်အနေဖြင့် မြေထဲပင်လယ်ဒေသတွင် ရေ့ဆောင်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတစ်ရပ်နှင့် ပင်လယ်တွင်းညစ်ညမ်းမှုတိုက်ဖျက်ရေးကို စတင်ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ယခုအခါ အခြားဒေသများအတွက်လည်း အလားတူအစီအစဉ်များကို ချမှတ်လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်သည်။

ယူနက်ပ်သည် စွမ်းအင်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဆီးနီးဂေါလ်နှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့ရှိ စမ်းသပ်ဆဲ စွမ်းအင်ဌာနများကို ကူညီထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ယင်းနိုင်ငံများတွင် နေမှလည်းကောင်း၊ လေမှလည်းကောင်း၊ နေအိမ် အမှိုက်သရိုက်များမှလည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်

ပစ္စည်း အမှိုက်သရိုက်များမှလည်းကောင်း စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ရေ့ဆောင်စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

စတော့ဟုမ်း ကွန်ဖရင့်ကို စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် နှစ်ပတ်လည်နေ့ဖြစ်သော ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်နေ့အထိမ်းအမှတ်ကို နှစ် စဉ်ကျင်းပသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွင် အခြေစိုက်ထားသည့် ပထမဆုံးကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ခွဲဖြစ်သည့် ယူနက်ပ်၏ ရုံးဌာနချုပ်မှာ ကင်ညာနိုင်ငံ နိုင်ရိုဘီမြို့တွင်ရှိသည်။

ပစ္စည်း အမိုက်သရိုက်များမှလည်းကောင်း စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ရှေ့ဆောင်စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

စတော့ဟုမ်း ကွန်ဖရင့်ကို စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် နှစ်ပတ်လည်နေ့ဖြစ်သော ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်နေ့အထိမ်းအမှတ်ကို နှစ် စဉ်ကျင်းပသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွင် အခြေစိုက်ထားသည့် ပထမဆုံး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ခွဲဖြစ်သည့် ယူနက်ပ်၏ ရုံးဌာနချုပ်မှာ ကင်ညာနိုင်ငံ နိုင်ရိုဘီမြို့တွင်ရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရန်ပုံငွေအဖွဲ့

United Nations Fund for Population Activies (UNFPA)

ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNFPA) ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် အထွေထွေညီလာခံကြီးက ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ရန်ပုံငွေ၏ ငွေကြေးခွဲဝေသတ်မှတ်မှုကို အောက်ပါအဓိကကဏ္ဍများဖြင့် ပိုင်းခြားထားသည်။ လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စုဆောင်းရေးကဏ္ဍ၊ လူဦးရေလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သင်တန်းပို့ချမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းချမှတ်မှုတို့ကို ပြုလုပ်ရာတွင် လူဦးရေပြောင်းလဲမှု အရှိန်အဟုန်များကို အသုံးချရေးကဏ္ဍ၊ မိသားစုစီမံကိန်းကိစ္စထက် သာလွန်သော ပေါ်လစီမူဝါဒများကို ချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ရေးကဏ္ဍ၊ မိသားစုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရေးနှင့် အစီအစဉ်လုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲရေးအပြင် သန္ဓေမွေးဖွားမှု အောင်နိုင်မှန်ကန်စေမည့် နည်းလမ်းများကို လက်တွေ့သုတေသနပြုစုရေးကဏ္ဍ၊ စာသင်ကျောင်းများတွင် ပြန်ကြားရေးနှင့် ပညာရေးအစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် မိသားစုစီမံကိန်းအထောက်အကူပြု အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရေးကဏ္ဍ၊ ကုလသမဂ္ဂဖွဲ့စည်းပုံရှိ ကွင်းဆက်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် လူဦးရေပါရဂူများ၏ လုပ်အားဖြင့် အစီအစဉ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍတို့ဖြစ်သည်။

လူဦးရေပြဿနာတွင် အကျုံးဝင်သော လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးတွင် နိုင်ငံတကာက အာရုံစူးစိုက်လာစေရန်လည်းကောင်း၊ ဆီလျော်သင့်မြတ်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းကို အားပေးချီးမြှင့်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ်ကို ကမ္ဘာ့လူဦးရေနှစ်အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂမှ ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ၊ ဘူးခါးရက်စ်မြို့၌ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ်ကိုကျင်းပခဲ့ရာ နိုင်ငံပေါင်း (၁၃၆) နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်များတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကွန်ဖရင့်တွင် စာပိုဒ်ပေါင်း ၁၀၉ ပိုဒ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေလုပ်ငန်းစီမံကိန်းကို ချမှတ်ခဲ့ရာ ယင်းစီမံကိန်းများတွင် အောက်ပါအခြေခံမှုများနှင့် အကြံပြုထောက်ခံချက်များ ပါဝင်သည်။

နိုင်ငံအသီးသီးတွင် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ရည်မှန်းချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ မိမိတို့၏ လူဦးရေပေါ်လစီမူဝါဒများကို ချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် အချုပ်အချာအာဏာပိုင်အခွင့်အရေးရှိသည်။ သို့သော် မိမိတို့နိုင်ငံအလျောက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လုပ်ဆောင်မှုများကို အပြည်ပြည်လူသားတစ်ရပ်လုံး၏ ကူညီမှုများဖြင့် ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးသောနိုင်ငံများနှင့် အကူအညီပေးနိုင်သော အခြားနိုင်ငံများ၏ အကူအညီများဖြင့် ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

သေကြေပျက်စီးမှု နည်းပါးရေး၊ အထူးသဖြင့် ကလေးသူငယ်များ သေကြေပျက်စီးမှုနည်းပါးရေးမှာ "လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှု အစီအစဉ်တွင် ထိပ်ဆုံးဦးစားပေးအပ်သော ကိစ္စရပ်" ဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏ မွေးဖွားနှုန်းထားများမှာ "မိမိနိုင်ငံအမျိုးအစား ရည်မှန်းချက်များကို ပျက်ပြားစေသည်" ဟူ၍ ယူဆသော နိုင်ငံများအား အရေအတွက် အနည်းအများ ပန်းတိုင်များကို သတ်မှတ်ကြရန်လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်သို့ ရောက်ရှိသောအခါတွင် ယင်းပန်းတိုင်များသို့ အရောက်လှမ်းစေနိုင်မည့် ပေါ်လစီမူဝါဒများကို အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်ကြရန်လည်းကောင်း မေတ္တာရပ်ခံတိုက်တွန်းသည်။

ဇနီးမောင်နှံအားလုံးအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ သားသမီးအရေအတွက်နှင့် မွေးဖွားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို လွတ်လပ်စွာ၊ တာဝန်ရှိစွာ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရန် အပြင် ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်နိုင်အောင် သက်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအချက်များနှင့် အသိပညာများကို ရရှိရန်တို့အတွက် အခြေခံအခွင့်အရေးရှိသည်။

အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများတွင် ယောကျ်ားများနှင့်တန်းတူ အပြည့်အဝ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြစေရန် အစိုးရအနေဖြင့် အာမခံဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

လူဦးရေကွန်ဖရင့်က လူဦးရေအခြေခံများနှင့် လူမှုစီးပွားရေးမှာ အပြန်အလှန် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်ကို ထောက်ရှု၍ လုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး စီမံကိန်းကို တိုးတက်မှုအတွက် အပြည်ပြည် က ချမှတ်ထားသည့် မဟာဗျူဟာများ၏ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် အစီအစဉ် အတွင်းရှိ ပေါ်လစီမူဝါဒ ကိရိယာတစ်ခုအဖြစ် ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ကွန်ဖရင့်မှ အကျိုးသက်ရောက်မှုအရ ကုလသမဂ္ဂသည် ရှုပ်ထွေး သောအနေအထားရှိသည့် ယင်းအပြန်အလှန်ဆက်စပ်မှုကို ပိုမိုသဘော ပေါက်နားလည်စေရန် ရည်သန်သည့် လေ့လာမှုများကို အလေးအနက်ပြု က လူဦးရေပညာရပ်ဆိုင်ရာ သုတေသနပြုစုမှုကို ပြန်လည်ညှိနှိုင်းလုပ် ဆောင်ခဲ့သည်။

ရိုးရာစဉ်လာဘာသာရပ်များ (သန္ဓေမွေးဖွားမှု အောင်နိုန်း ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်၊ သေကြေပျက်စီးမှုဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်၊ နေထိုင်ရာ အရပ်ဒေသ တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့မှုဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်)ကို လေ့လာရာတွင်ပင် လျှင် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ပိုမို၍ အရေးပေး အလေးထားသည်။

လူဦးရေ လေ့လာမှုတွင် စားနပ်ရိက္ခာများကို သယံဇာတသဘာဝ ပစ္စည်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ အလုပ်အကိုင်၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဝင်ငွေနှင့် စားသုံးမှုအစရှိသော အကြောင်းအရာ ဘာသာရပ်များပါဝင် သည်။

ပါရဂူအဖွဲ့များနှင့် အစိုးရအရာရှိဂုန်ထမ်းများအတွင်း အချက်အလက်များကို ဖလှယ်မှုများအတွက် ကုလသမဂ္ဂသည် လူဦးရေပြဿနာများကိုဆွေးနွေးနိုးနှောကြရာ နေရာဌာနများလည်းဖြစ်နေသော ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများနှင့် ကွန်ဖရင့်များကို စီစဉ်ကျင်းပပေးခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် မိမိ၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြင့် လူဦးရေပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ လူဦးရေမြေပုံများကို ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်ရေးနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးတို့အတွက် နည်းလမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ စံပြလူနေမှုဇယားများကိုလည်းကောင်း ဖန်တီးရန်အတွက် အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

သန္ဓေမွေးဖွားမှု အောင်နှုန်းဆိုင်ရာဘာသာရပ်၊ မြို့ပြတည်ထောင်မှုဘာသာရပ်နှင့် လူဦးရေဘာသာရပ် စသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရများနှင့် ပညာရှင်များကပါ စီစစ်သုံးသပ်သည့် လေ့လာမှုများစွာကို အသုံးပြုကြသည်။

ကမ္ဘာ့လူဦးရေ သဘောသဘာဝများ၊ ပေါ်လစီမူဝါဒများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုမှတ်သားထားမှုများကို သုံးသပ်ထားသည့် ၂ နှစ် တစ်ကြိမ်ထုတ်စာစောင်တွင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်သည့် လက်ရှိမျက်မှောက်အချက်အလက်များကို ဖော်ပြထားသည်။

သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူရေး၊ မိသားစုစီမံကိန်းအစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရေး၊ လူဦးရေပညာရပ်ဆိုင်ရာ လေ့လာမှုပြုလုပ်ရေး စသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံများအား ကူညီလျက်ရှိသည့်အပြင် လူဦးရေကိစ္စရပ် ကျွမ်းကျင်မှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဒေသအဆင့်၊ စုပေါင်းဒေသအဆင့်နှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးအဆင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများပါဝင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ယင်းစီမံကိန်းများ၊ လုပ်ငန်းများကို ကုလသမဂ္ဂဦးစီးသော လူဦးရေပညာရပ်ဆိုင်ရာသင်တန်းများနှင့် သုတေသနဌာနမှူးများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအကြံပေးပါရဂူများ၊ နိုင်းယှဉ်လေ့လာမှုများဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံပါရဂူများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုပါရဂူအဖွဲ့အစည်းများ အစရှိသည့် ပုံစံများဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ကျွမ်းကျင်မှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအစီအစဉ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအနေဖြင့် လူဦးရေပညာရပ်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ဆောင်နေရာတွင်လည်းကောင်း၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထနိုင်မှုကို အားပေးမြှင့်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။

လူဦးရေကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများက အကူအညီများကို ပိုမို၍ တောင်းဆိုလာကြသည်နှင့်အမျှ ရန်ပုံငွေများကို ခွဲဝေသတ်မှတ်ရေးအတွက် ဦးစားပေးဒေသများကို သတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

သို့ဖြင့် လူဦးရေပညာရပ်ဆိုင်ရာ အညွှန်းလေးခုဖြစ်သော လူဦးရေ တိုးပွားမှုအညွှန်း၊ မွေးဖွားမှု အောင်နွန်းအညွှန်း၊ ကလေးသူငယ်များ သေ ကြေပျက်စီးမှုအညွှန်းနှင့် စိုက်ပျိုးထွန်ယက်နိုင်သည့် မြေယာတွင် နေထိုင် သည့် လူဦးရေ အစိပ်အကျဲအညွှန်းတို့ကို အဓိကလူဦးရေပြဿနာအား ညွှန်ပြဖော်ညွှန်းရာများအဖြစ် ရွေးချယ်ကာ ယင်းအညွှန်းများကို ဖွံ့ဖြိုးမှု အဆင့်မြင့်သတ်မှတ် ဆက်စပ်ထားသည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ယင်းအဆင့် အတန်းအတွက် အရည်အချင်းပြည့်မီရန် တစ်နှစ်လျှင် တစ်ဦးကျ ဂင်ငွေ ဒေါ်လာ ၄၀၀ အောက် ရှိကြရမည်ဖြစ်သည်။ ယူအင်န်အက်ဖ်ပီအေ သည် လုပ်ငန်းစတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ကျော်ကျော် ကလေးသာရှိသေး သည့် ၁၉၇၉ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် နယ်မြေဒေသများ စုစုပေါင်း ၁၂၅ ကျော်တို့အတွက် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၅၅၀ ကျော်အထိ အကူအညီ အထောက်အပံ့ပေးခဲ့သည်။

ယူအင်န်အက်ဖ်ပီအေ ရုံးဌာနချုပ်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ နယူး ယောက်မြို့တွင် တည်ရှိသည်။

The End